

TECHNIKOS ŽODIS

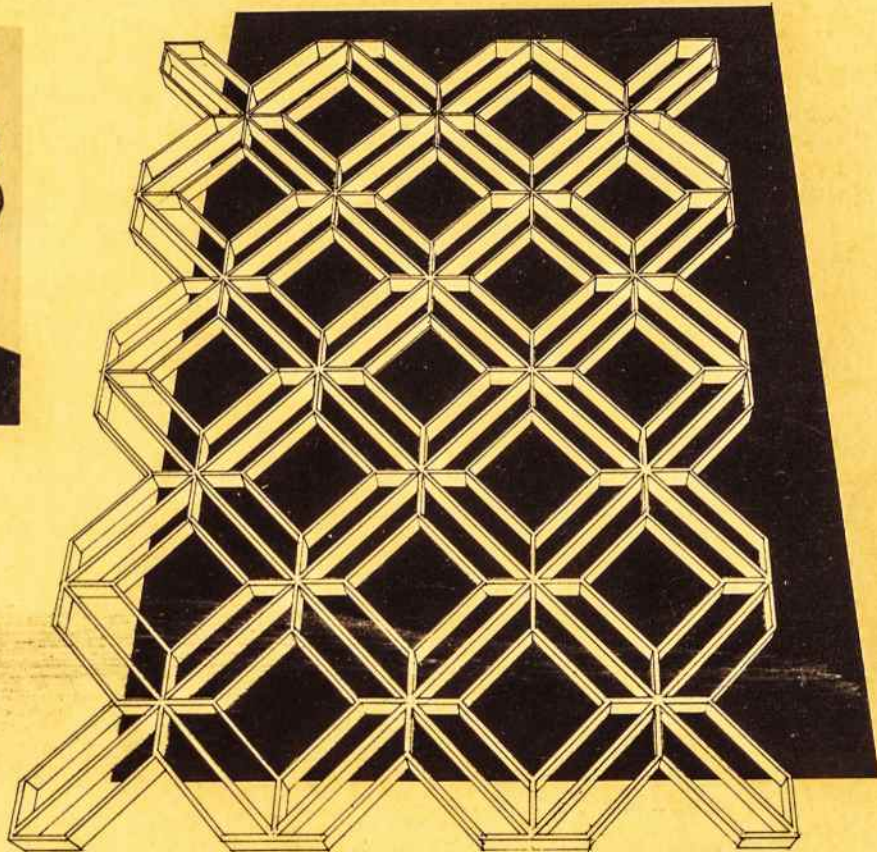
*LIETUVOS PASIUNTINYBĖS BRAZILIOJE ROMŲ KONKURSO PREMIJŲ
LAIMETOJAI*

1

TECHNIKOS
DARBUOTOJŲ
DVIMĖNESINIS
ŽURNALAS

1960

DEKORATYVINIS TINKLAS, SUPAŠ PASTATA,

TECHNIKOS ŽODIS

Išleistas 1951 m.

Lėidžia: Amerikos Lietuvių Inžinerių ir Architektų Sąjungos Čikagos skyriaus Technikinės Spaudos Sekcija

Spaudos sekcijos vadovybė: K. Kaunas, G. J. Lazauskas, K. Pankštys (kartu ALIAS C. V-bos atst. atst. — V. Laputinskas.

Prenumerata \$5 metams.

PLIAS ir ALIAS ORGANAS

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGJA

Ši numerį redagavo prof. S. Dirmantas ir K. Pankštys.

Techn. redaktorius J. Šubikas

Redakcinės Kolegijos ir Administracijos adresas: K. Pankštys, 2610 W. 47th St., Chicago 32, Ill., U.S.A.
Tel.: Virginia 7-4650.

TECHNIKOS ŽODŽIO ATSTOVAI

ANGLIJOJE: J. Vilkinskas, 37 Gowrie Rd., London SW. 11, England.

AUSTRALIJOJE: B. Dankus, 273 Cooper Rd., Yagoona, Sydney, N.S.W. Australia.

KANADOJE: P. Lelis, 123 Beatrice St., Toronto, Ont., Canada.
V. Stankevičius 4900 Grand Blvd., Montreal 29, P. Q., Canada

J.A.V.-as:

1. V. Adomavičius, 191-L-ST. So. Boston 27, Mass.
2. K. Krulikas, 93-11, 114-th St., Richmond Hill 18, L. I., N. Y.
3. A. Semėnas, — "Daina" Television Co., 3321 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

THE ENGINEERING WORD

Est. 1951

Published by American Lithuanian Engineers and Architects Association, Inc., Division of Chicago, Technical Press Sect.

stovas) V. Pavilčius ir J. Šlabokas. PLIAS C. V-bos atstovas — prof. Dirmantas, ALIAS Chicago

Yearly subscription \$5.

BRAZILIJOJE: Ž. Bačelis, Caixa Postal 9102 Sao Paulo, Brasil, S.A.

KOLUMBIJOJE: J. Kaleda, Apartado Aereo 1720, Medellin, Colombia, S.A.

VENCUELOJE: V. Venckus.

4. J. Puškorius 22291 Lakemont Ave, Euclid 23, Ohio.

5. S. Juzėras, 15491 Ward St., Detroit 27, Mich.

6. A. Jurskis, 1313 W. Jerome St., Philadelphia 40, Pa

TURINYS

Sveikėsimas

PLIAS konkurso premijos ir projektų paroda

Konkurso laimėtojai

Estetinis paprastumas E. ARBAS-ARBACIAUSKAS

Architektūros stilių evoliucija V. ŠVIPAS

Spaudos apžvalga

Iš mūsų veiklos

CONTENTS

An Address to Prof. J. Grucevskas

WLEAA Architectural Competition and Exhibition of Works

The Prize Winners

Aesthetics and Simplicity E. ARBAS-ARBACIAUSKAS

Evolution of Architectural Styles (III) V. ŠVIPAS

Recent Publications

Our Activities

VIRSELYJE: Premijų laimėtojai.

Antrosios premijos ornamento detalė.

COVER: Pictures of Prize Winners.

The detail of A. Žemaitis work.

TECHNIKOS ŽODIS

X METAI

1960, Sausis-Vasaris

NR. 1 (62)

SVEIKINIMAS

Profesoriui JULIUI GRAVROGKUI PLIAS GARBĖS NARIUI

Didžiai Gerbiamas Jubiliate

Laimingai, darbingai ir garbingai pragyvenai septyniasdešimt penkis metus.

Senosios ir naujai išrinktos PLIASo Centro Valdybos nariai, susirinkę bendro posėdžio, nuoširdžiai sveikiname Tamstą Jūsų gyvenimo aukšnio jubiliejaus proga.

Pagarbiai lenkiame galvas prieš Tamstą

kaip pavyzdinę lietuvių — inžinierių ir mūsų sąjungos Garbės Teismo narį,

kaip Vilniaus, o vėliau, Kauno Aukštesniosios Technikos mokyklos organizatorių — kūrėją ir jos ilgametį vadovą — direktorių,

kaip Vytauto Didžiojo universiteto Technikos fakulteto profesorių ir universiteto Rektorių II-jo Pasaulinio karo, mūsų kraštui taip sunkiame, vokiečių okupacijos, laikotarpyje.

Tada. Jūsų pritarimu ir pastangomis, nors neviešai, pogrindyje, pavyko palaikyti universiteto, ypač Statybos ir Technologijos fakultetų, veiklą iki pat katastrofinių 1944 metų liepos mėnesio.

Tuo būdu buvo apsaugota daug mokslo personalo o ypač akademinio jaunimo nuo okupantų pamėgtų priverčiamųjų darbų, trėmimų ir ėmimo į mums svetimos kariuomenės eiles.

Taipgi mes aukštai vertiname Jūsų nuopelnus technikos mokslų, pedagogikos bei publicistikos srityje ir gerbiame Tamstą kaip visuomeninką ir tyrą, nesavanaudį patriotą.

Tamsta, Garbusis Jubiliate, kaip vienas iš nedaugelio mūsų senosios, nuo jaunų dienų kovoje su amžinu rusišku despotizmu ir imperializmu užgrūdintos, kartos inžinierius — atstovas —

ne tik kantriai nešate tautos bei asmeninio gyvenimo smūgius ir sunkią tremties svertimame krašte našta,

bet savo šviesia ir kilnia asmenybe ir veikla prisidedate prie palaikymo jaunesnioje kartoje negęstančios vilties.

Vilties — jog mūsų tautos nepalaužta ir nepalaužiama valia vėl laisvai būti ir savo išmanymu tvarkytis neperiklausomoje valstybėje, —

be žiauriai, ginklo jėga primestos, neprašytos ir įžeidžiančios neva tai globos.

Esmėje tai ne globa o imperialistinis pavergimas ir materialistinis silpnesnio išnaudojimas.

Ištikimas Tėvynės sunau, kuris Jos ir nelaimėje neišsižadėjai! Būk ir su mumis dar ilgus metus ir dvasios ramybėje naudokis pilnu minties pajėgumu. Viltis išsipildys. Teisingumas laimės!

J. Augustinavičius, A. Didžiulis,
S. Dirmantas, J. Jurkūnas, S. Kolupaila,
A. Nasvytis, J. Šimoliūnas.

Čikaga, 1960, II. 6.

PLIAS KONKURSO PREMIJOS IR PROJEKTŲ PARODA

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS
BRAZILIJOJE RŪMŲ PROJEKTO
KONKURSO JURY KOMISIJOS
P R O T O K O L A S

PROF. JONO ŠIMOLIŪNO

Ž O D I S

Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro Valdybos sudarytoji Jury Komisija:

Pirmininkas — Kazys Kriščiukaitis ir nariai: Bronius Elsbergas, Jurgis Gimbutas, Vladas Švipas ir Antanas Novickis, visi kartu posėdžiaudami New Yorke 1959 m. lapkričio m. 28 ir 29 dienomis, peržiūrėjo komisijai atsiųstus vienuoliką projektų.

Gautieji projektų siuntiniai buvo atidaryti ir eksponuoti Vlado Švipo namuose New Yorke, tam darbu Jury Komisijos pirmininko įgaliotų komisijos narių: V. Švipo, A. Novickio ir Br. Elsbergo, paruošiamajame posėdyje lapkričio mėn. 20 dieną.

Iš patiektų vienuolikos projektų Jūry Komisija atrinko tris premijuotinus projektus pagal Komisijos narių balsų daugumą:

I premija projektui su slapyvardžiu "Tulpė",
II " " " " " "Baublys",
III " " " " " "G. J. V. K."

Atidarius slapyvardžių vokus, paaiškėjo projektų autoriai:

I premijos — "Tulpė": arch. Edm. Arbas — Arbačiauskas, AIA, 801 51st St., Sacramento 16, Calif.

II premijos — "Baublys": Algimantas Žemaitis, 7041 S. California Ave., Chicago 29, Illinois.

III premijos — "G. J. V. K.": du autoriai — dipl. arch. inž. Vytautas Germanas, 2618 W. Montgomery St., ir dipl. arch. inž. Kęstutis Jėčius, 4347 S. Maplewood Ave., abu Chicago 32, Illinois.

Protokolo priedai: 1. Gautųjų projektų sąrašas,

2. Komisijos pastabos premijuotiesiems projektams,

3. Vieno Komisijos nario atskira nuomonė.

Jury Komisijos parašai:

(pas.) Kazys Kriščiukaitis

Pirmininkas

Nariai:

(pas.) Br. Elsbergas

(pas.) J. Gimbutas

(pas.) V. Švipas

(pas.) A. Novickis

New York, N. Y. 1959. XI. 29.

Mieli Collegos — profesoriai, inžinieriai, architektai, gerosios šeimininkės — paruošusios lietuviškai - braziliską kavutę, ir visi čia esantieji mūsų brangūs svečiai!

Žengiant prie šios nepaprastos specifinės parodos formalaus atidarymo, leiskite man kaip Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) Centro Valdybos pirmininkui tarti trumpą išžangos žodį.

Pranešu, kad šios parodos Globėjas yra mūsų visų didžiai gerbiamas konsulas dr. P. Daužvardis. Čia pat matome ir jo poniją — mūsų didžiąją visuomenininkę. Greta su jais matome garbingą Lietuvai draugiškos Brazilijos konsulę Joao Batista Pereira su ponija. Toliau seka Urugvajaus konsulas Felix Stungevičius su arch. dr. Fernando Estaban Garcia ir daugelis kitų mūsų garbingų svečių.

Šios parodos svarbiausias kaltininkas yra Brazilijos vyriausybės statoma nauja labai moderniška, puošni sostinė BRASILIA.

Ten garbingoje vietoje yra puiki TAUTŲ ALĖJA, prie kurios Brazilijos vyriausybė akredituotų valstybių pasiuntinybėms dovanojo gražius erdvius sklypus po 2,5 ha kiekvienas.

Tokį sklypą gavo ir mūsų pasiuntinybė, vadovaujama Nepriklausomos Lietuvos Vyriausybės skirto įgal. Min. dr. Frico Meierio. Gautas sklypas yra tarp Indijos ir Graikijos sklypų.

Praėjusių 1959 m. pradžioje Ministeris dr. F. Meieris kreipėsi į mūsų S-gos Centro Valdybą, prašydamas paruošti rūmams konkurso būdu projektą.

Centro v-ba pagvildenusi tą klausimą viešai ir posėdžiuose, rado, kad klausimas yra svarbus Lietuvos vadavimui ir S-gai, nutarė eiti pasiuntinybei pagalbon.

Konkursas buvo paskelbtas ir pravestas plačiu mastu ir skubos keliu. Rezultatas geras. Gauta 11 projektų Bešališka Jury komisija juos išstudijavo ir prisilaikant konkurso sąlygų nusprendė, kad I-ji premija priklausau arch. Arbui — Arbačiauskui, II-ji arch. Alg. Žemaičiui ir II-ji — arch. Vyt. Germanui ir arch. Kęst. Jėčiui.

PLIAS Centro V-bos vardu nuoširdžiai sveikinu konkurso laimėtojus ir pagarbiai reiškiu gilią padėką visiems kitiems konkuro dalyviams ir rėmėjams.

Toliau, konkurso projektams parodai paruošti ir juos tinkamai išstatyti, PLIAS C. V-ba pakvietė žinomą parodų rengėją kolegą Mikalojų Ivanauską. Kaip matyti, jis ir čia atsižymėjo. Po oficialaus atidarymo jis kartu su esančiais premijų laimėtojais duos gerbiamai publikai pa-

aiškinimus. Už visą tai priklauso jam mano padėka.

O dabar nuolankiai kviečiu parodos Globėją — p. konsulą dr. P. Daužvardį tarti žodį ir atidaryti parodą.

KONSULO PETRO DAUŽVARDŽIO ŽODIS ATIDARANT LIETUVOS PASIUNTINYBĖS
BRAZILIJOJE PROJEKTŲ PARODĄ,
1960 M. VASARIO MĖN. 6 D.
Jaunimo Centre, Chicagoje

Esu dėkingas šeimininkams už suteikimą man garbės šią reikšmingą parodą atidaryti ir garbės svečius pristatyti.

Pačioje pradžioje aš laikau garbe ir malonia pareiga padėkoti PLIAS ir jos nariams architektams už reikšmingą ir patrijotingą darbą, paruošiant projektą Lietuvos Pasiuntinybės rūmams naujoje Brazilijos sostinėje Brasilijoje.

Tiek Sąjunga, tiek architektai užsitarnavo ne tik padėkos, bet lygiai taip pat pagyrimo ir pagarbos. Jie atliko gražų, didingą, istorinį ir pranašiską darbą, darbą, kuris simbolizuoja lietuvių talentingumą bei patrijotingumą ir lietuvių tautos gyvumą, ryžtą bei nenugalimumą — nusistatymą gyventi ir jokiems priešams nepasiduoti.

Lietuvos sūnų architektų suprojektuoti ir Brazilijoje pastatyti Lietuvos Valstybės Rūmai by-

los pasauliui apie lietuvių tautą ir Lietuvą — vaizduos Lietuvos egzistenciją ir ryžtą būti nepriklausoma valstybe, nepriklausomų valstybių šeimoje.

It gives me great pleasure and honor to introduce to you my dear Colleague, a distinguished representative of a great country, a Country which has given refuge to some 50,000 Lithuanians. A country which has refused to recognize the Soviet seizure of Lithuania and continues to recognize independent Lithuania and its diplomatic and consular representatives. A country which has granted a plot of land in its new capital city for a Lithuanian Legation or Embassy — a symbol of Lithuanian sovereignty in Brazil.

The Honorable Joao Babtista Pereira, Consul of Brazil.

Bendras parodos vaizdas — Ekspozitai iškabinti Čiurlionio Galerijos parodų salės sienose ir ant kilnojamų pertvarų; kairėje arch. A. Žemaičio projektas (II-ji premija), centre — arch. E. Arbas-Arbačiausko (I-ji pr.) ir dešinėje architektų V. Germano ir K. Jė-

čiaus (III-ji pr.). Svečių grupėje: (iš k. į d.) Brazilijos kons., kons. P. Daužvardis, prof. J. Šimoliūnas tarp lietuvių, inžinieriai M. Ivanauskas, E. Bartkus ir A. Didžiulis.

KONKURSO PREMIJŲ LAIMĖTOJAI

ARCH. E. ARBAS-ARBAČIAUSKAS

Gimė Trakų aps. Karsokų km. ūkininko šeimoje. 1936 m. baigė Kauno ATM, studijavo technikos ir ekonomijos mokslus Kauno ir Vilniaus universitetuose, architektūrą Vienoje ir Stutgarte, o 1950 m. baigė Lawrence Technologijos Institutą Detroite architekto laipsniu.

1956 m. išlaikė Michigan valst. egzaminus ir gavo reg. architekto teises, o 1957 m. išlaikė NCARB (National Council) valstybinius egzaminus. Šiuo metu yra AIA (American Institute of Archi-

teets) ir ALIAS narys.

1958 m. kartu su dr. arch. St. Kudoku isteigė architektūros biurą — KUDOKAS — ARBAS ARCHITECTS.

Kaip architektas ir stat. inž. yra projektavęs ir dirbęs prie visos eilės pažymėtinų darbų.

(Žiūr. T. Žodis 1958 m. Nr. 6.)

Lietuvių periodikoj rašo architektūros ir kt. meno klausimais. Šiuo metu su šeima — rašyt. Ale Rūta ir trimis vaikučiais gyvena Sacramento, Calif.

ARCH. ALG. ŽEMAITIS

Gimė Bijotuose. Gimnaziją lankė Tauragėje ir Munchene, ir 1950 m. baigė Chicagoje.

Architektūros studijas baigė University of Illinois — Urbanoje 1955 m. ir sekančiais metais M. I. T. gavo magistro laipsnį.

Ten pat gavo "Teaching Assistantship in Descriptive Geometry". 1956-58 m. atliko karinę prievolę inžinierių korpo mokykloj kaip braižybos instruktorius.

Kaip architektas ir urbanistas Alg. Žemaitis dirbo Detroito miesto planavimo įstaigoje, o šiuo metu — bendrininkas S. Zubkus Architect and Associates bendrovėje Chicagoje. Čia projektuojama mokyklos, komerciniai pastatai, rezidencijos ir kt.

ARCH. V. GERMANAS

Gimė Kaune. Gimnaziją lankė Lietuvoje, baigė 1949 Schw. Gmünde, Vokietijoje.

Architektūros studijas baigė "University of Illinois" 1957 m. Studijų metu aktyviai dalyvavo Liet. Studentų S-goj ir Stud. Skautų Korp. Vytis ir tų org. valdybose. Karinę tarnybą atliko būdamas studentu.

Kaip statybos inž. V. Germanas dirbo architektūros firmoje Perkins Will, vykdant statybą Chicago Richard E. Byrd mokyklos ir Mokytojų Seminarijos auditorijos (šiaur. miesto dalyje). Šiuo metu kaip projektuotojas dirba Jensen and Halstead archit. firmoje. Su šeima — žmona ir 2 vaikučiais gyvena Chicagoje, Brighton Parke ir dalyvauja visuomeninėje veikloje.

ARCH.

INŽ. KĘSTUTIS JEČIUS

Gimė Kaune, gimnaziją lankė Lietuvoje ir baigė 1952 Chicagoje Architektūros studijas baigė University of Illinois bakalauro laipsniu. Universitete gavo pirmą premiją Plym prize in Architectural Engineering.

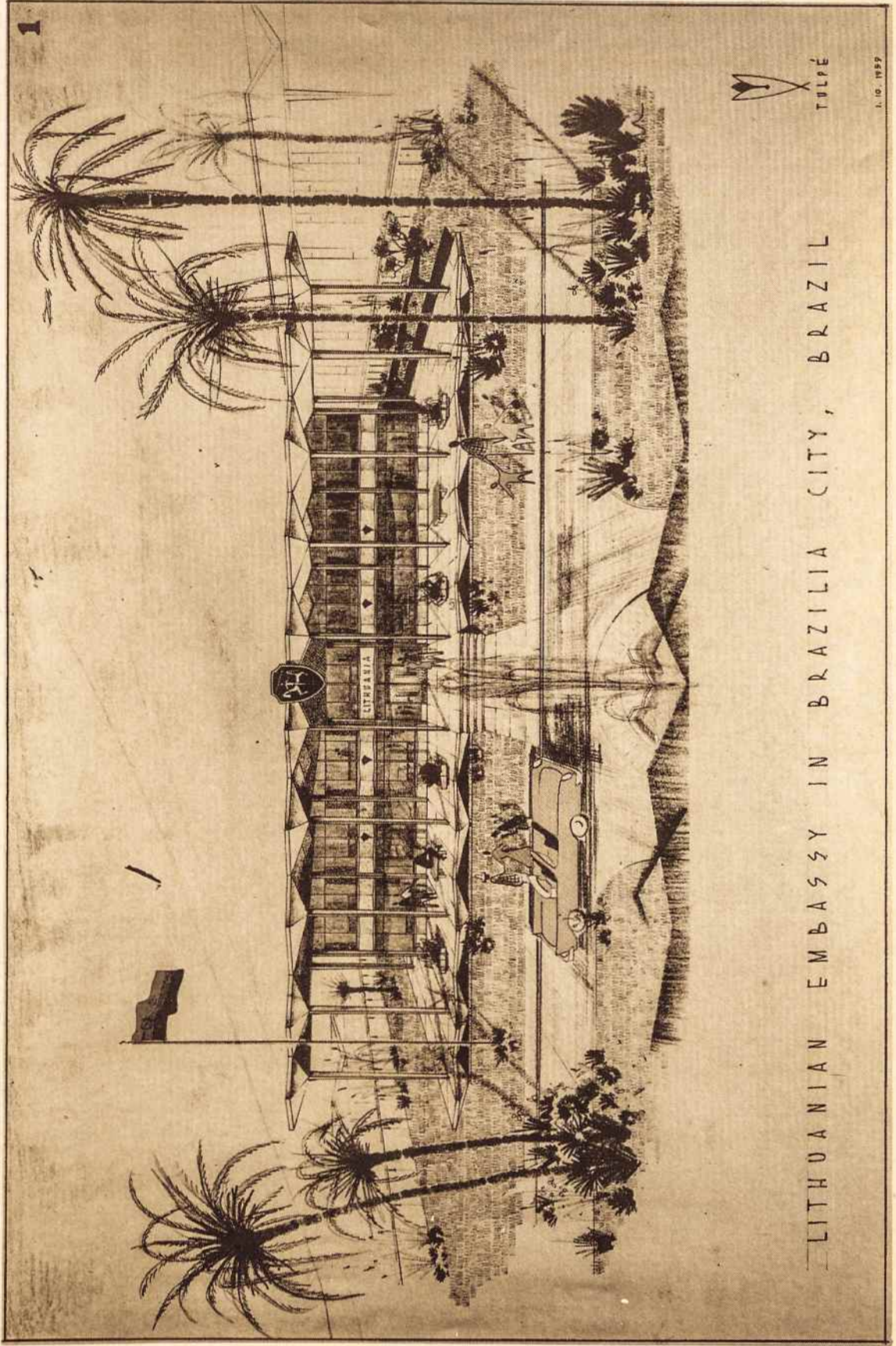
Studijų metu aktyviai dalyvavo Liet. Studentu S-goj ir Stud. Skautų Korp. Vytis ir tų org. valdybose.

PASTABA:

Brėžiniuose naudojama metrinė

matų sistema.

I-JI PREMIJA, "TULPĖ" —arch. E. Arbas-Arbačiauskas, AIA

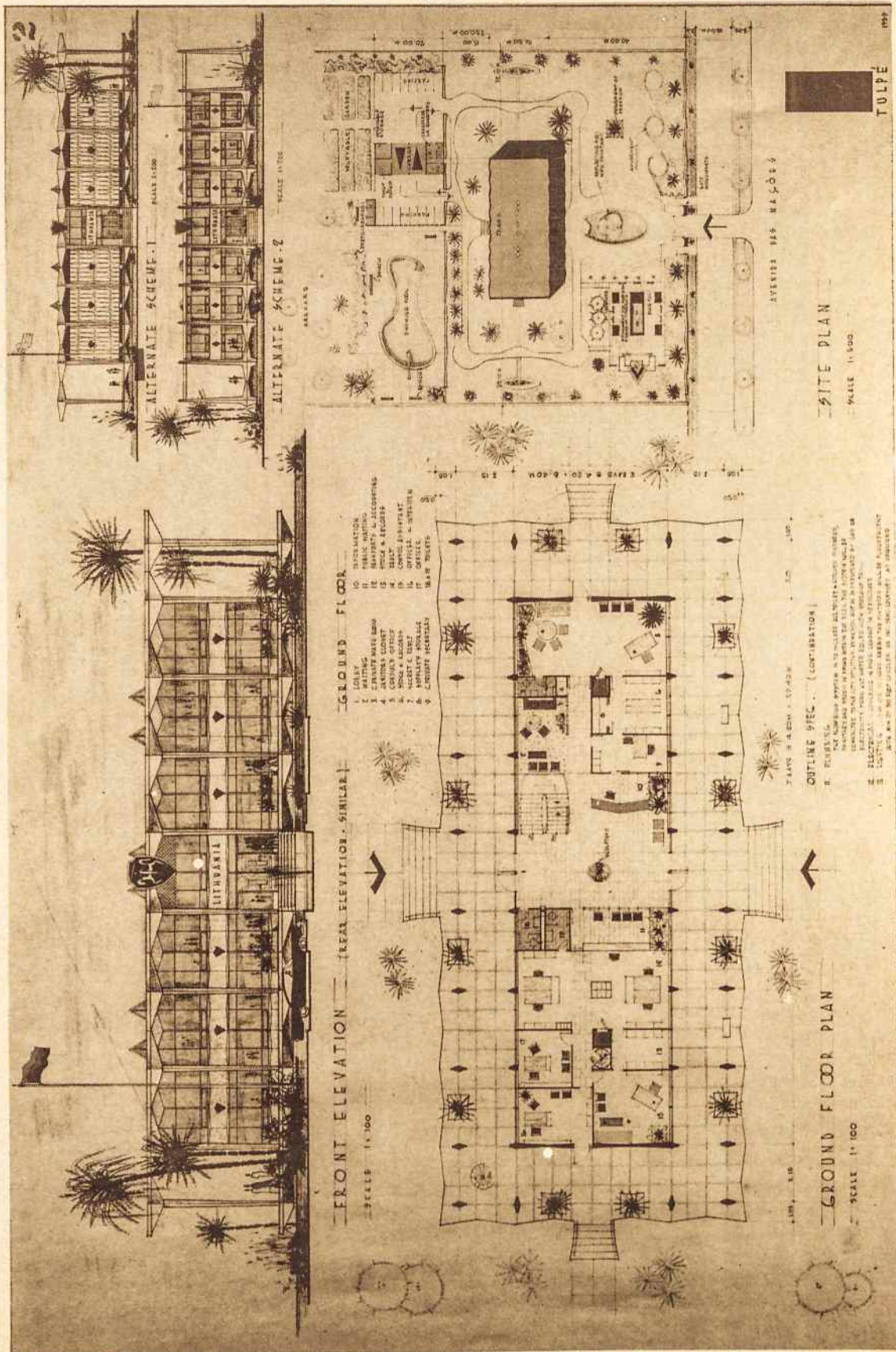

LITHUANIAN EMBASSY IN BRAZILIA CITY, BRAZIL

TULPĖ

1. 10. 1939

I-JI PREMIJA

- GROUND FLOOR**
- 1 LOBBY
 - 2 WAITING
 - 3 CREDIT MARKS
 - 4 OFFICE
 - 5 CORRIDOR OFFICE
 - 6 MEN & WOMEN
 - 7 RESTROOMS
 - 8 CLOSET
 - 9 CLOSET
 - 10 RESTROOMS
 - 11 RESTROOMS
 - 12 RESTROOMS
 - 13 RESTROOMS
 - 14 RESTROOMS
 - 15 RESTROOMS
 - 16 RESTROOMS
 - 17 RESTROOMS
 - 18 RESTROOMS
 - 19 RESTROOMS
 - 20 RESTROOMS
 - 21 RESTROOMS
 - 22 RESTROOMS
 - 23 RESTROOMS
 - 24 RESTROOMS
 - 25 RESTROOMS
 - 26 RESTROOMS
 - 27 RESTROOMS
 - 28 RESTROOMS
 - 29 RESTROOMS
 - 30 RESTROOMS
 - 31 RESTROOMS
 - 32 RESTROOMS
 - 33 RESTROOMS
 - 34 RESTROOMS
 - 35 RESTROOMS
 - 36 RESTROOMS
 - 37 RESTROOMS
 - 38 RESTROOMS
 - 39 RESTROOMS
 - 40 RESTROOMS
 - 41 RESTROOMS
 - 42 RESTROOMS
 - 43 RESTROOMS
 - 44 RESTROOMS
 - 45 RESTROOMS
 - 46 RESTROOMS
 - 47 RESTROOMS
 - 48 RESTROOMS
 - 49 RESTROOMS
 - 50 RESTROOMS

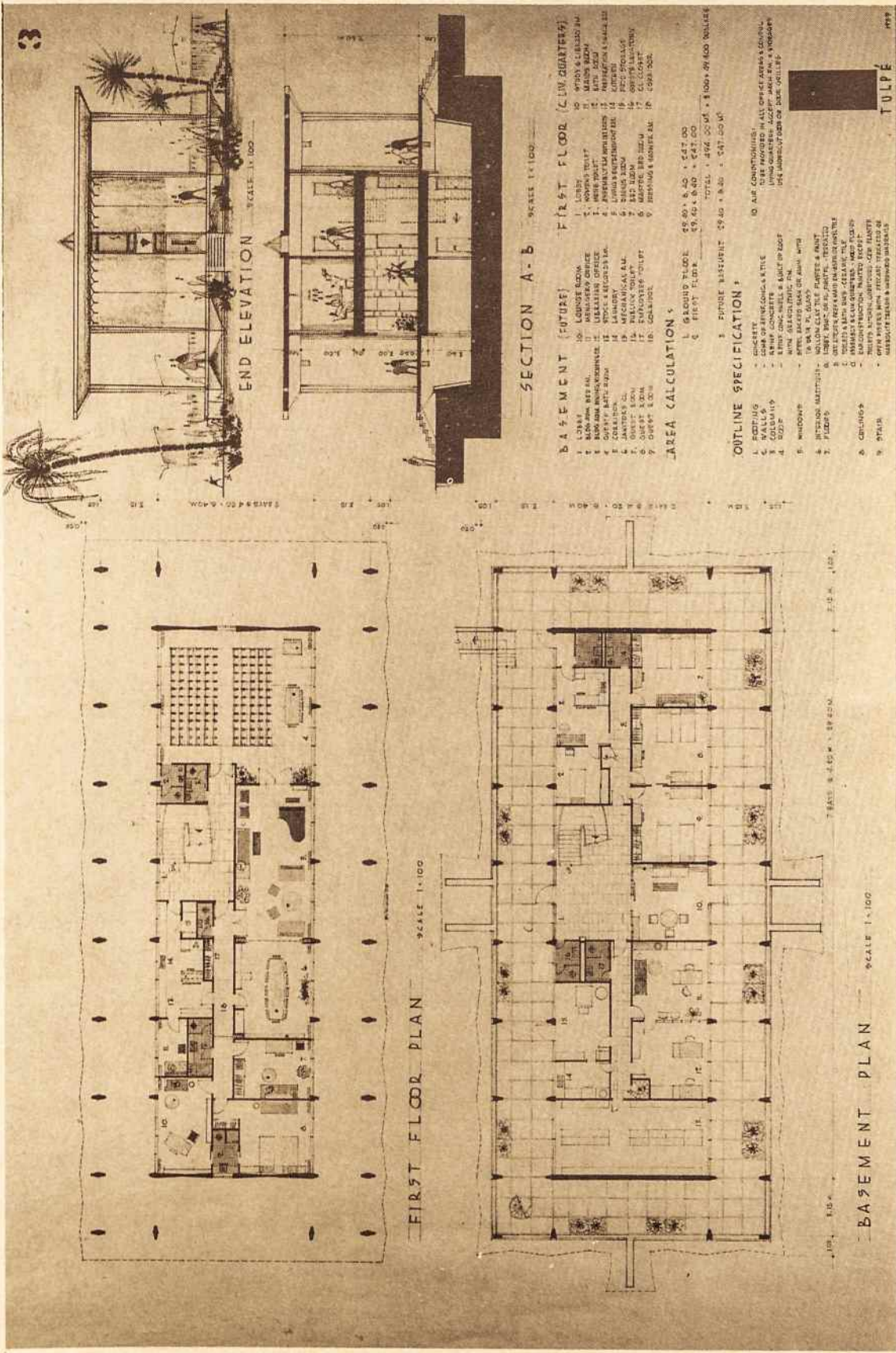
OUTLINE SPEC. (CONTINUATION)

1. THE BUILDING SHALL BE CONSTRUCTED IN ACCORDANCE WITH THE REQUIREMENTS OF THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS AND SHALL BE DESIGNED TO LAST FOR A PERIOD OF NOT LESS THAN FIFTY YEARS.

2. THE BUILDING SHALL BE CONSTRUCTED IN ACCORDANCE WITH THE REQUIREMENTS OF THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS AND SHALL BE DESIGNED TO LAST FOR A PERIOD OF NOT LESS THAN FIFTY YEARS.

3. THE BUILDING SHALL BE CONSTRUCTED IN ACCORDANCE WITH THE REQUIREMENTS OF THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS AND SHALL BE DESIGNED TO LAST FOR A PERIOD OF NOT LESS THAN FIFTY YEARS.

4. THE BUILDING SHALL BE CONSTRUCTED IN ACCORDANCE WITH THE REQUIREMENTS OF THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS AND SHALL BE DESIGNED TO LAST FOR A PERIOD OF NOT LESS THAN FIFTY YEARS.

AREA CALCULATION

1. GROUND FLOOR	45.80 x 8.40 = 384.72
2. FIRST FLOOR	45.80 x 8.40 = 384.72
3. FUTURE RESIDENT	49.80 x 8.40 = 418.32
TOTAL	1187.76

BASEMENT (FUTURE)

1. LOBBY	10.00 x 3.00 = 30.00
2. MEN'S TOILET	1.00 x 1.50 = 1.50
3. MEN'S ROOM	1.00 x 1.50 = 1.50
4. WOMEN'S TOILET	1.00 x 1.50 = 1.50
5. WOMEN'S ROOM	1.00 x 1.50 = 1.50
6. LOCKERS	1.00 x 1.50 = 1.50
7. SHOWERS	1.00 x 1.50 = 1.50
8. MECHANICAL ROOM	1.00 x 1.50 = 1.50
9. STORAGE	1.00 x 1.50 = 1.50
10. CORRIDOR	1.00 x 1.50 = 1.50

FIRST FLOOR (L.W. QUARTERS)

1. LOBBY	10.00 x 3.00 = 30.00
2. MEN'S TOILET	1.00 x 1.50 = 1.50
3. MEN'S ROOM	1.00 x 1.50 = 1.50
4. WOMEN'S TOILET	1.00 x 1.50 = 1.50
5. WOMEN'S ROOM	1.00 x 1.50 = 1.50
6. LOCKERS	1.00 x 1.50 = 1.50
7. SHOWERS	1.00 x 1.50 = 1.50
8. MECHANICAL ROOM	1.00 x 1.50 = 1.50
9. STORAGE	1.00 x 1.50 = 1.50
10. CORRIDOR	1.00 x 1.50 = 1.50

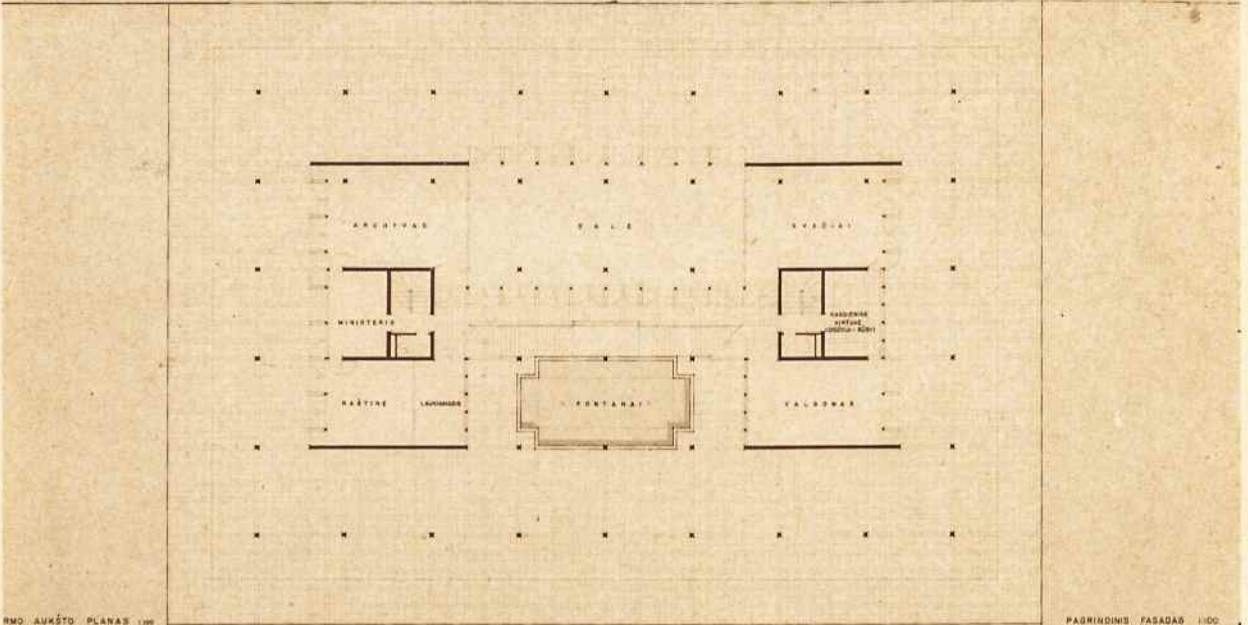
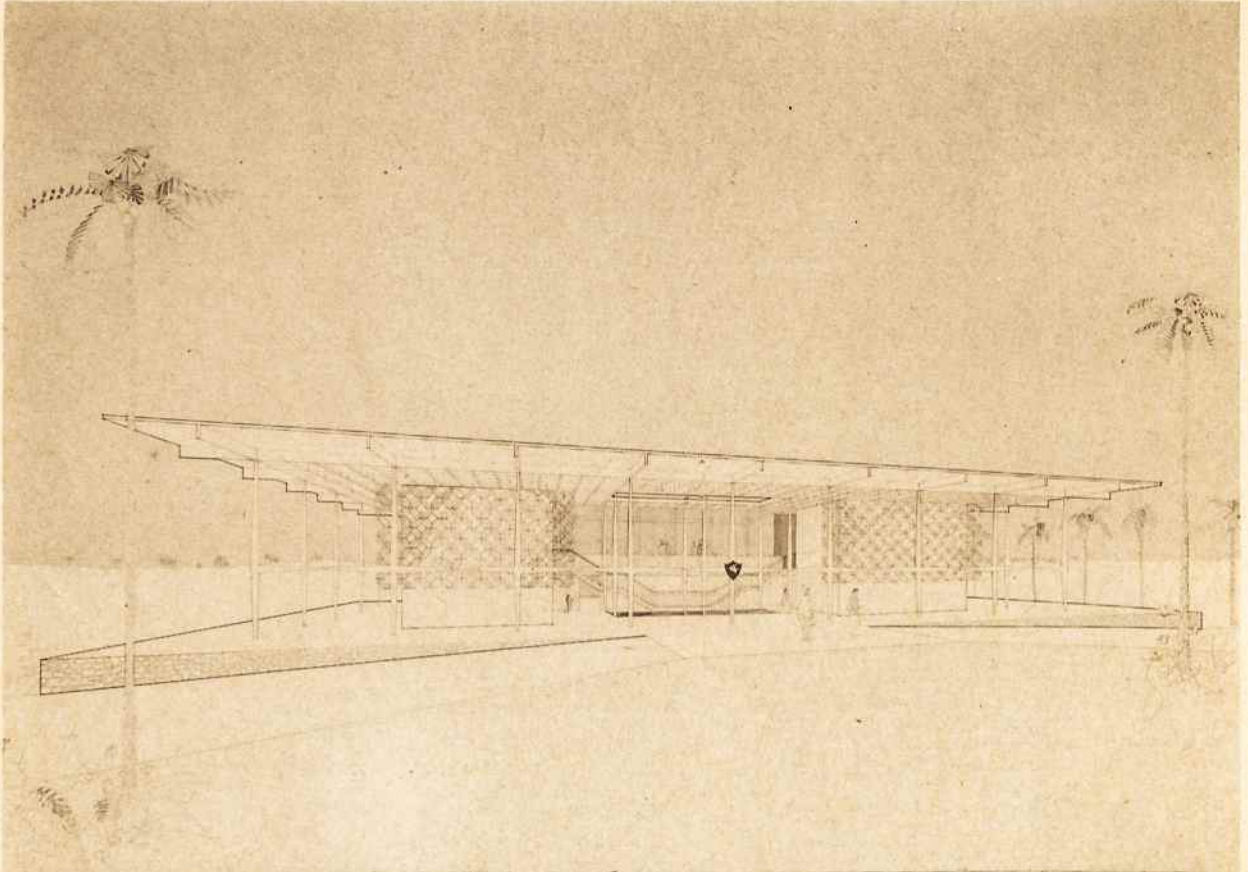
OUTLINE SPECIFICATION

1. FLOORING
2. WALLS
3. CEILING
4. ROOF
5. WINDOWS
6. INTERIOR PARTITION
7. STAIRS
8. CEMENT
9. STRIPS

CONCRETE
 - COARSE GRAVEL & SAND
 - 1:2:4 MIXTURE
 - 10% WATER
 - 10% AIR
 - 10% CURING

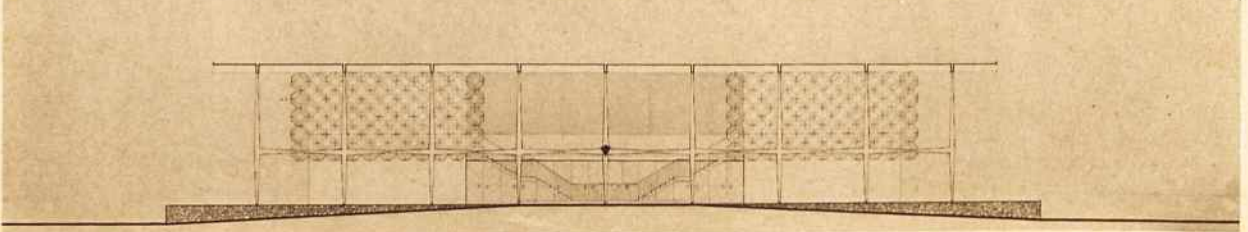
CEILING
 - 10% AIR
 - 10% WATER
 - 10% CURING

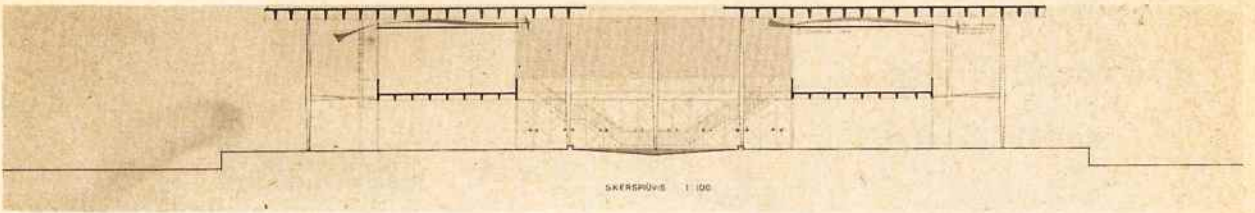
STAIRS
 - 10% AIR
 - 10% WATER
 - 10% CURING

ĒMO AUGŠĒJO PLĀNS 1:200

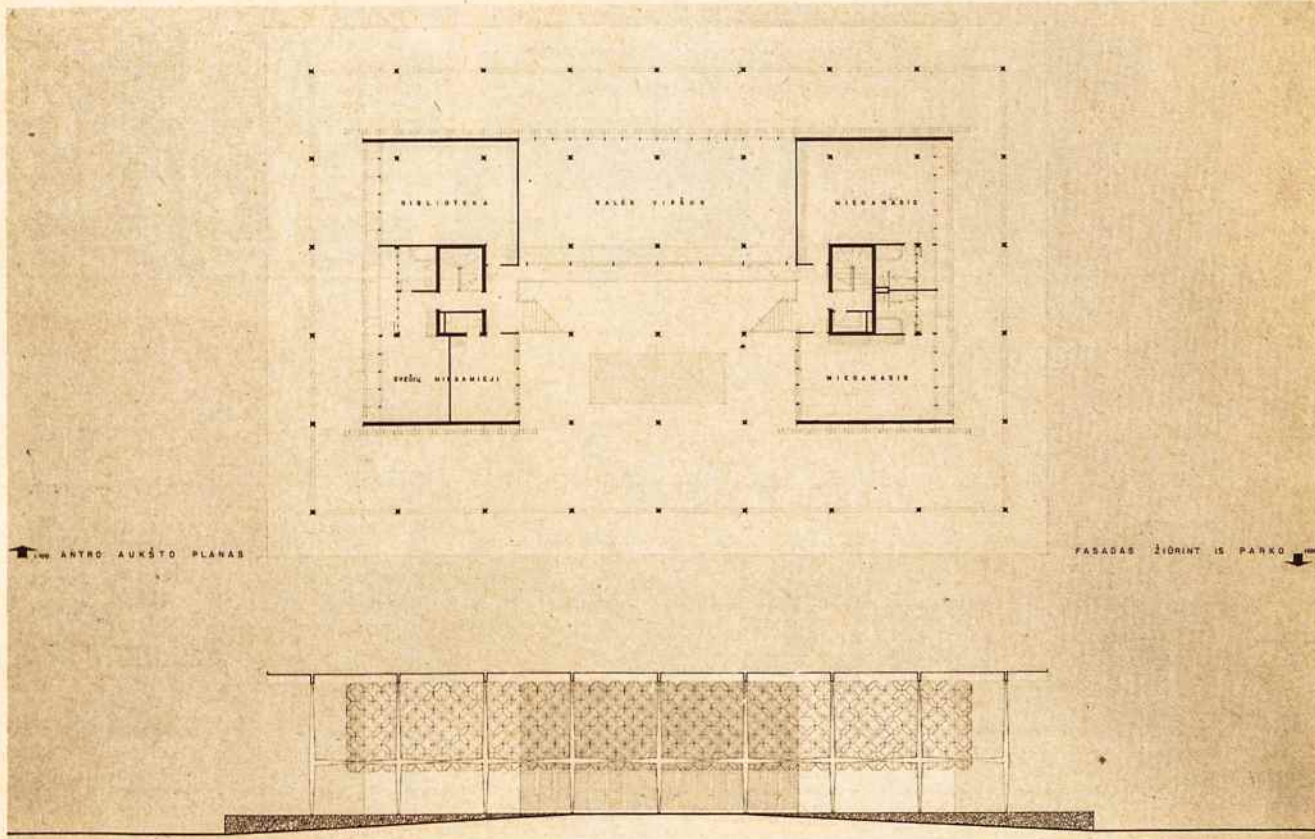
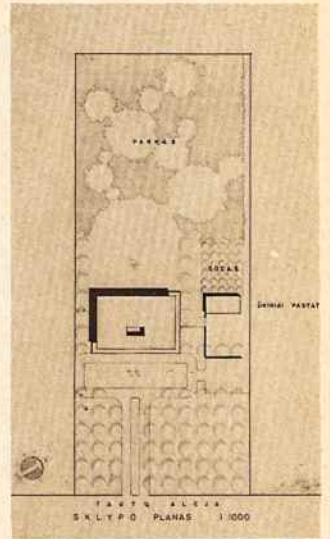
PĀRĒKŠĒJĀS FĀSĀDĀS 1:100

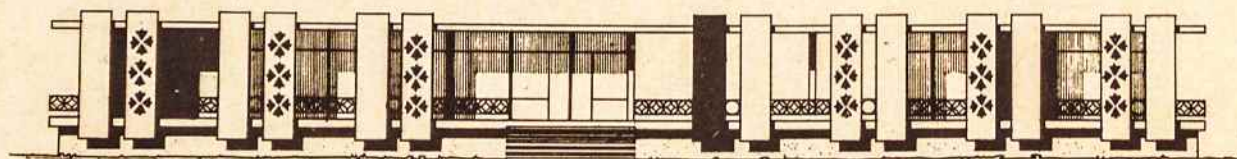
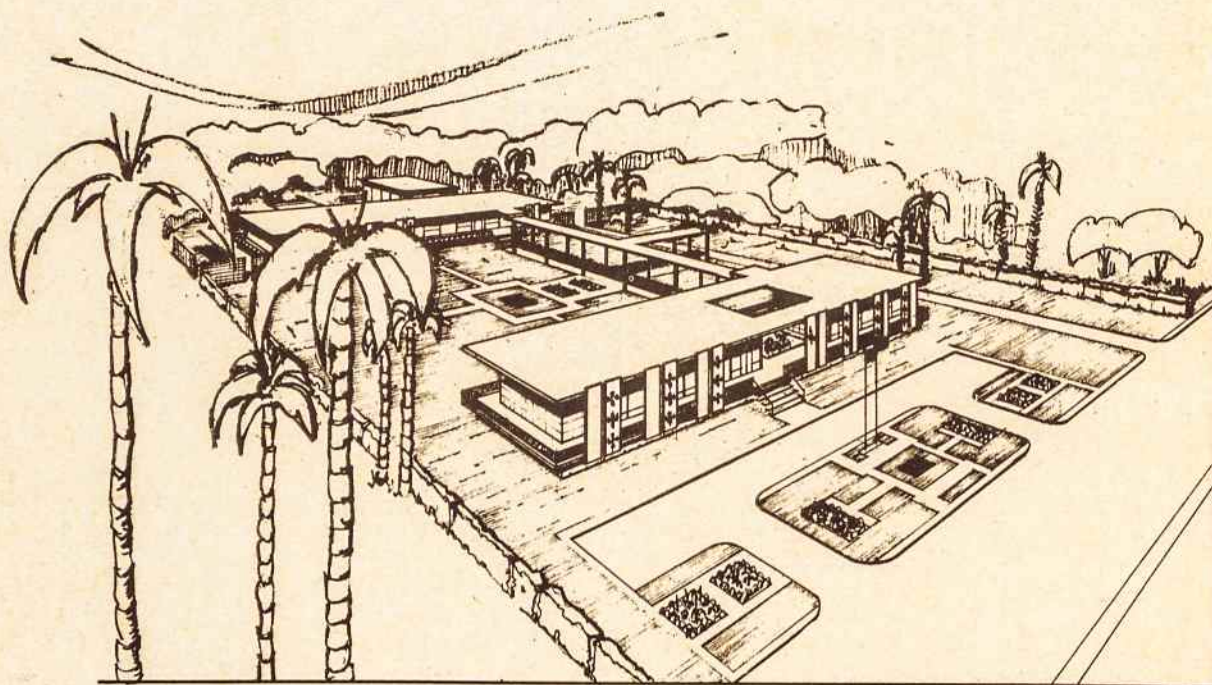

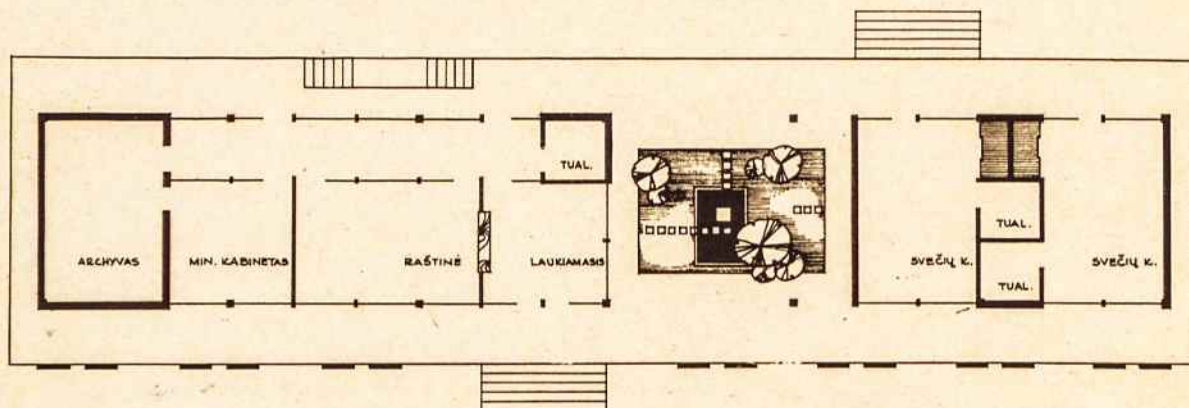
II-JI PREMIJA

“BAUBLYS” arch. A. Žemaitis

PASIUNTINYBĒS FAŠADAS

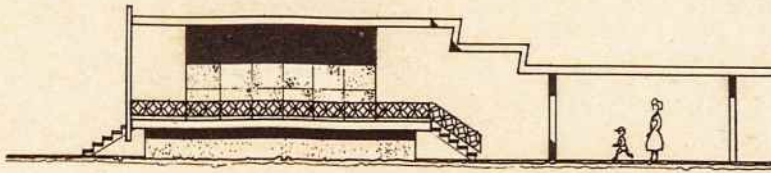

PASIUNTINYBĒS PLANAS

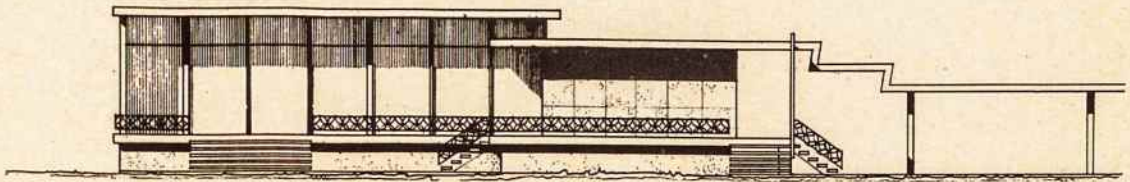
III-JI PREMIJA "G.J.V.K."

arch. V. Germanas ir

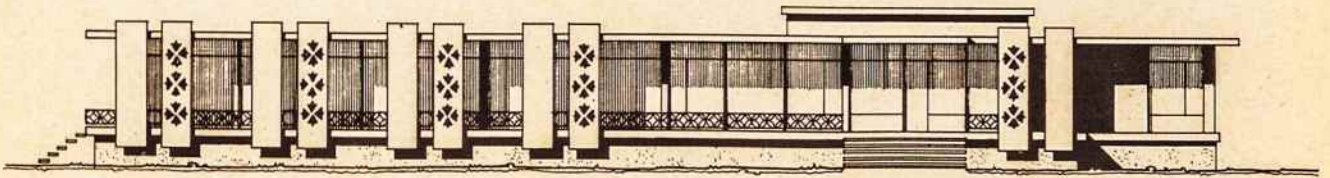
arch. K. Jėčius

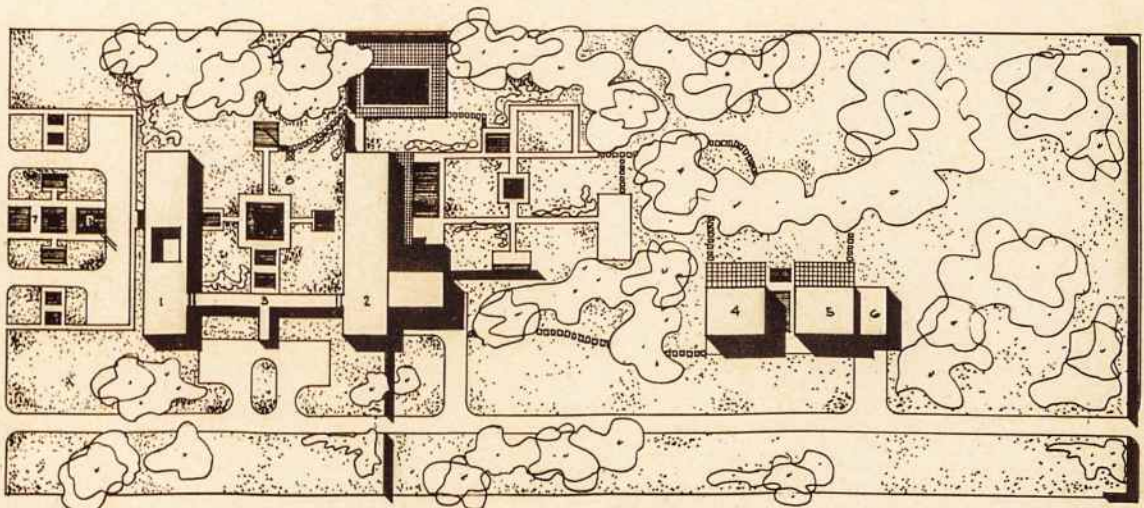
PASIUNTINYBĖS ŠONINIS FASADAS

BUTO ŠONINIS FASADAS

BUTO FASADAS

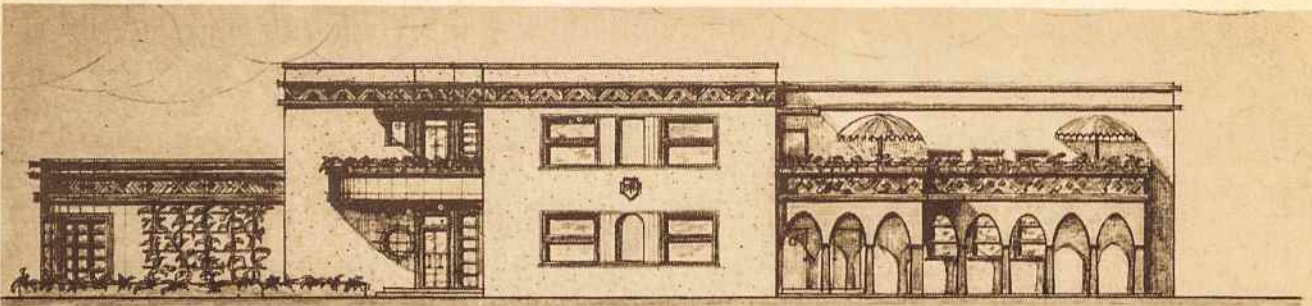

MAŠTELIS 0 5 10 20 m.

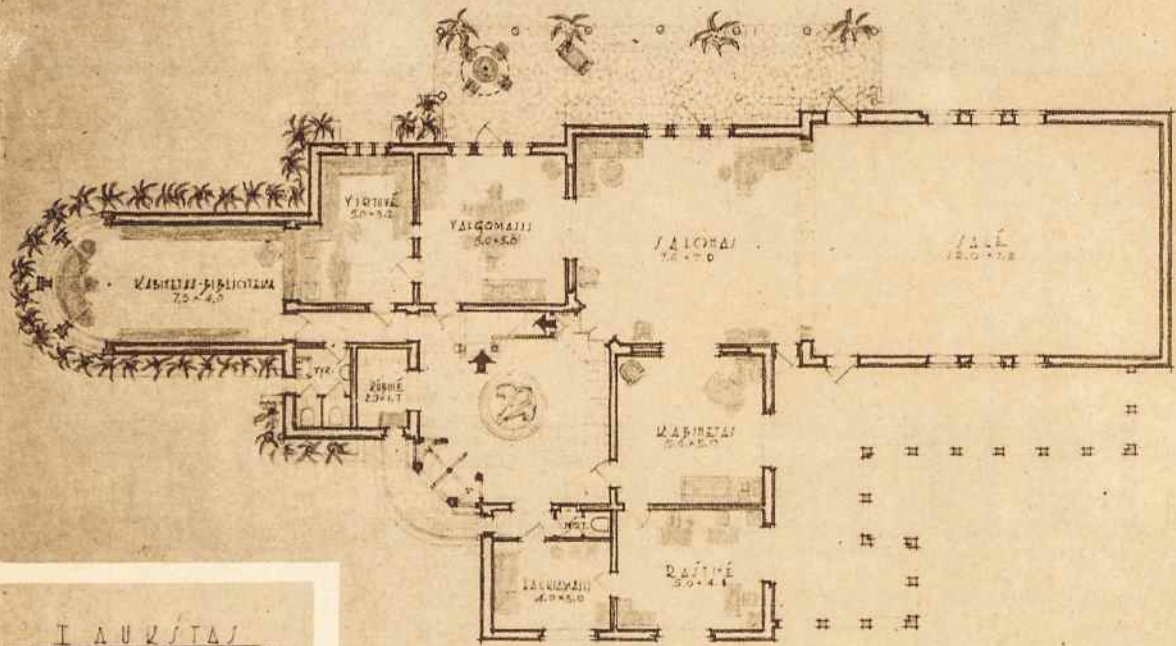
1. PASIUNTINYBĖ
2. BUTAS
3. ARKADA
4. BARGO BUTAS

5. ŠOPERIO BUTAS
6. GARŽAS
7. LIETUVIŠKAS GĖLYNAS
8. DARŽELIS IR KRYŽIUS

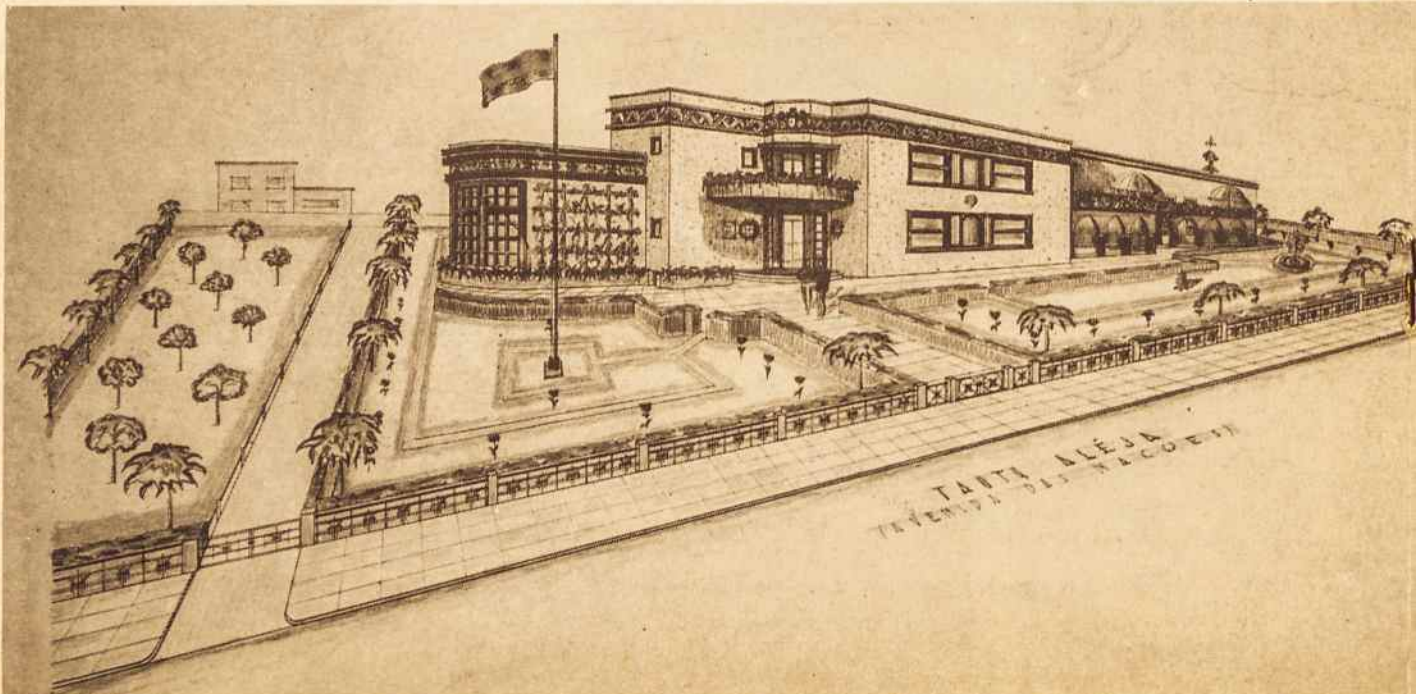
SKLYPO PLANAS

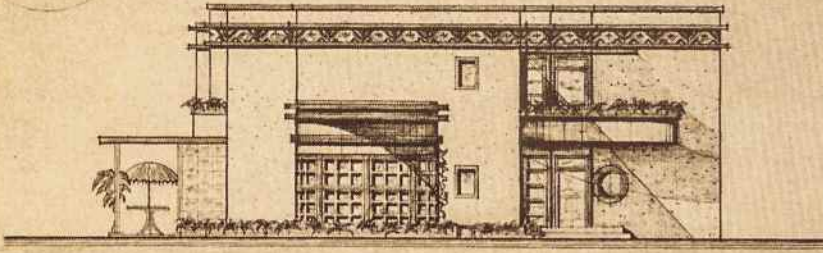
FASADAS IŲ TAUTIŲ ALĖJOS PUSĖS

I LAUKIMAI

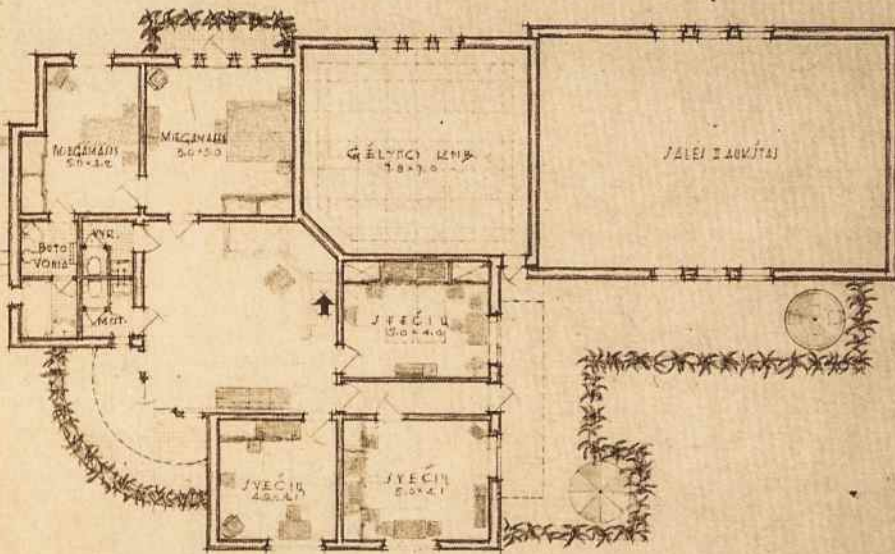

LIETUVOS RAJONINIŲ
BRAZILIJOSJE
DŪMŲ
PROJEKTAS

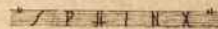

FASADAS V. ŠIAURĖS-VAKARŲ PUSĖS

MOTTO — "SPHINX"

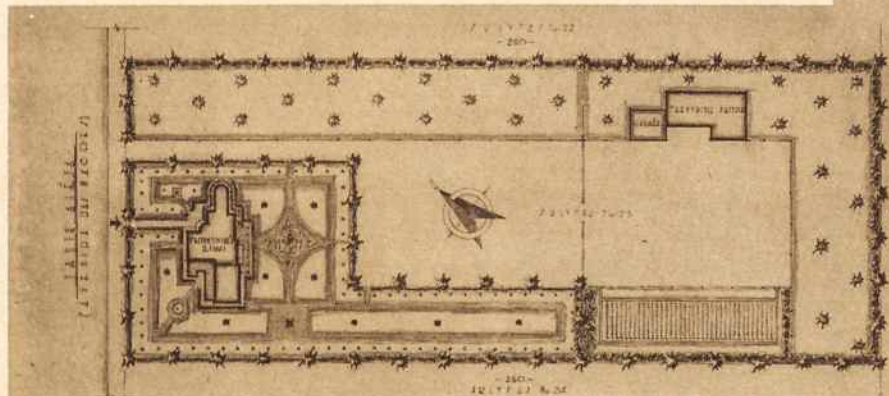

II LAUKŲSTAS

1959

LIETUVOS RAJONINIŲ
BRAZILIJOSJE
DŪMŲ
PROJEKTAS

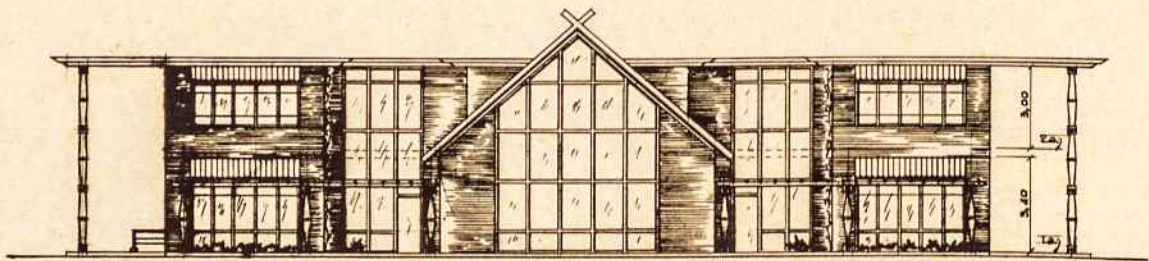
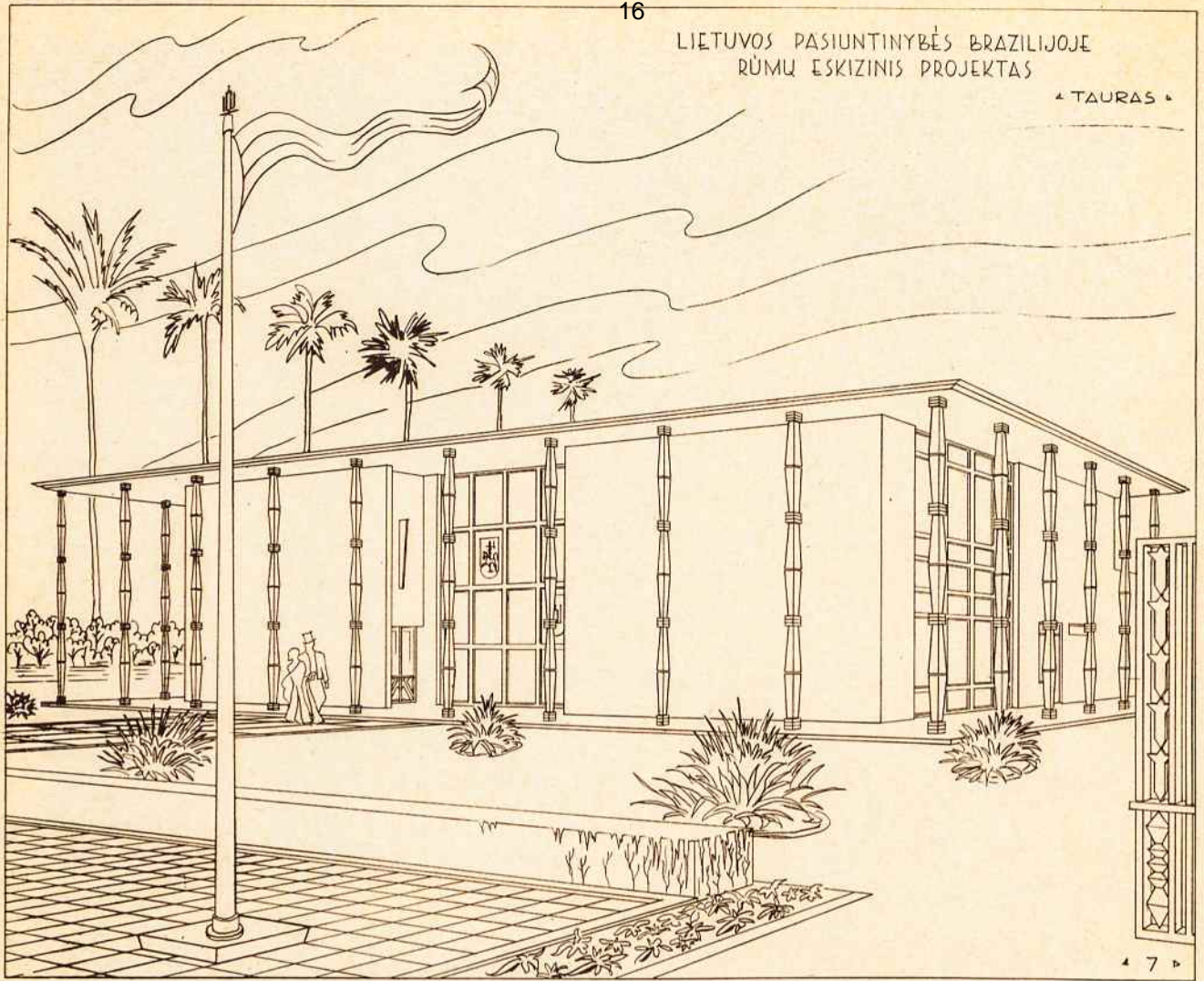

SPHINX
1959

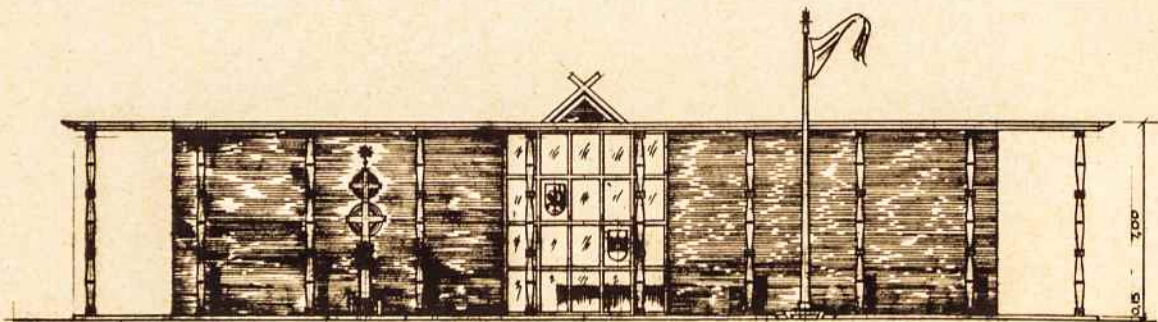
1959

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS BRAZILIOJE
RŪMŲ ESKIZINIS PROJEKTAS

◀ TAURAS ▶

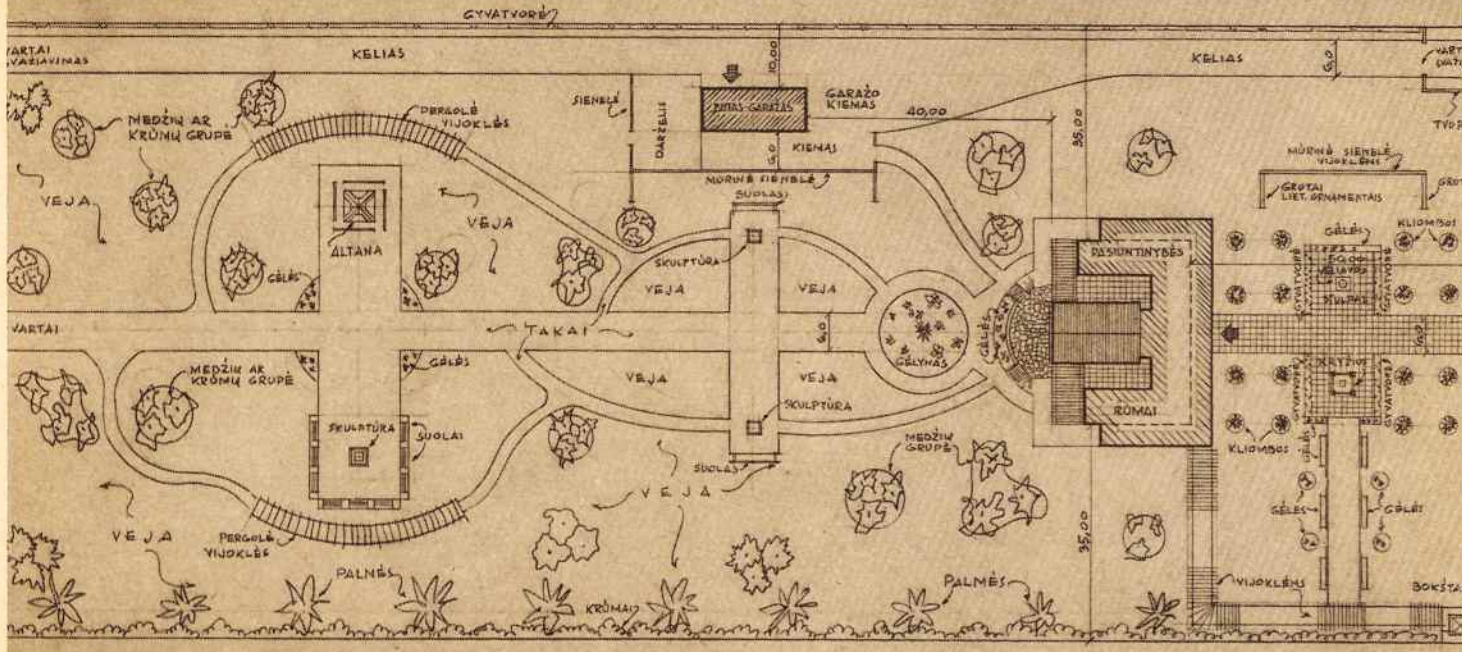

UŽPAKALINIS FASADAS
M 1:100

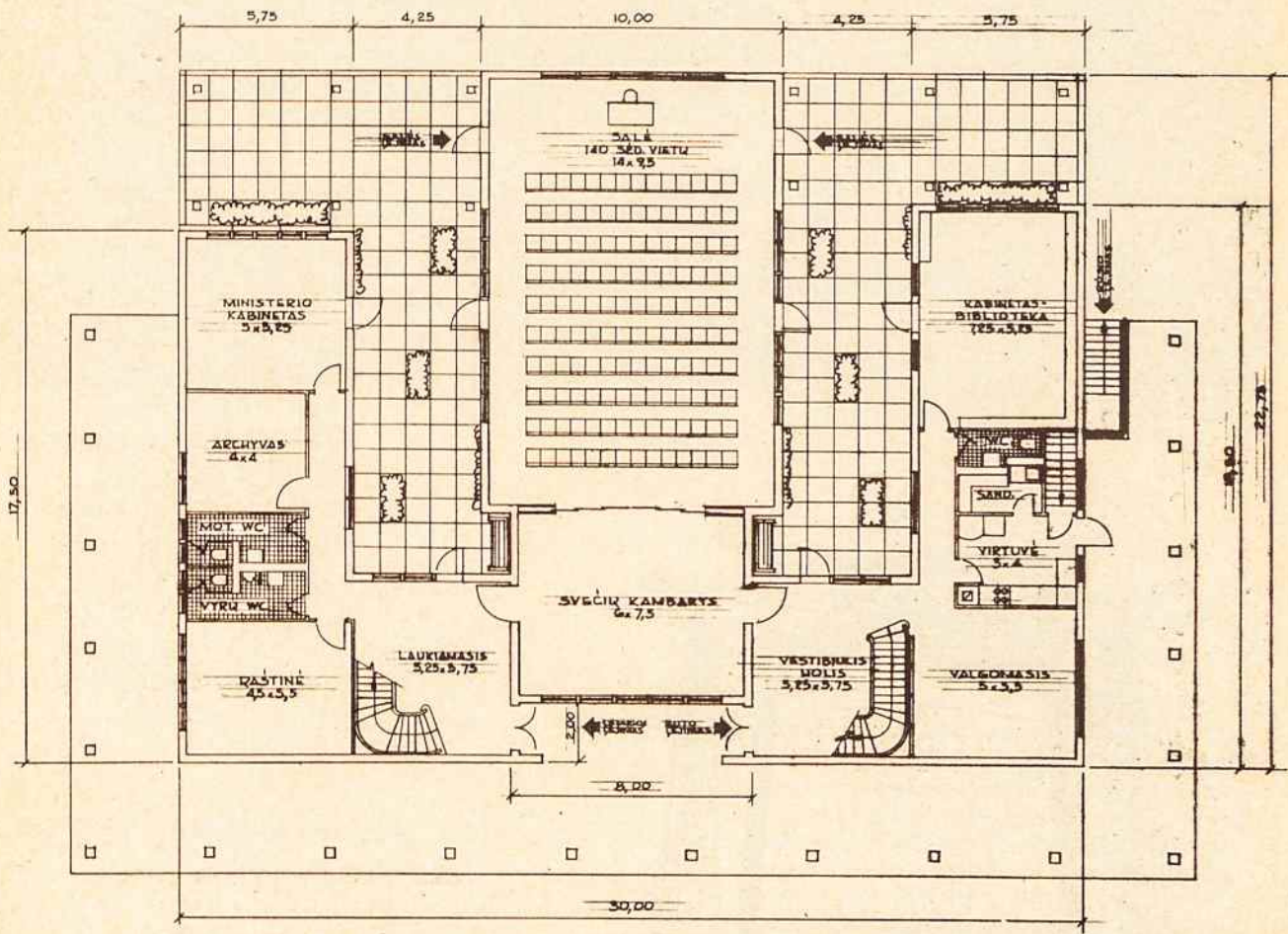
PRIEKINIS FASADAS
M 1:100

250,00

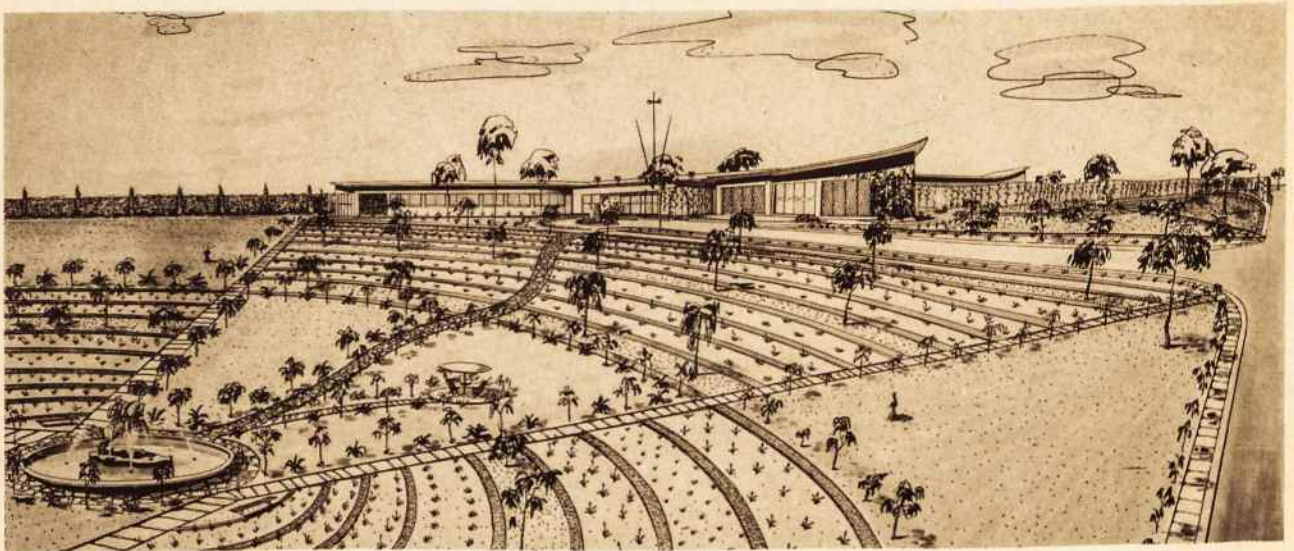
SITUACIJOS IR SKLYPO SUTVARKYMO PLANAS

M 1:500

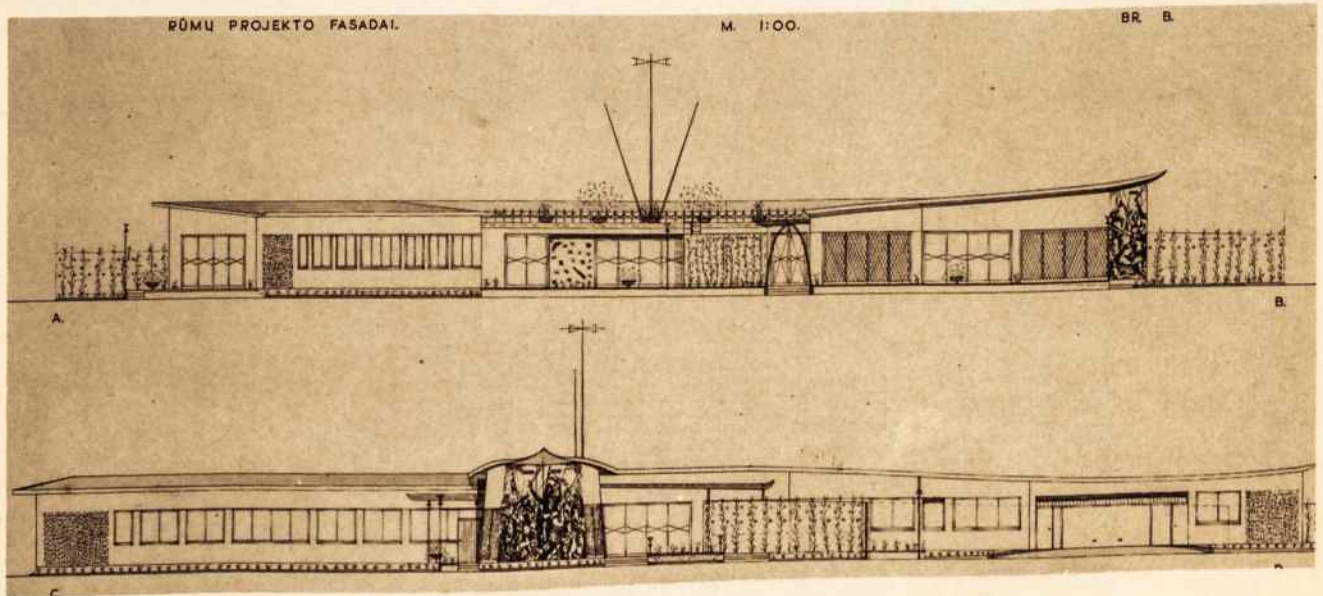

PIRMO AUKŠTO PLANAS

M 1:100

PERSPEKTYVINIS VAIZDAS

RŪMŲ PROJEKTO FASADAI

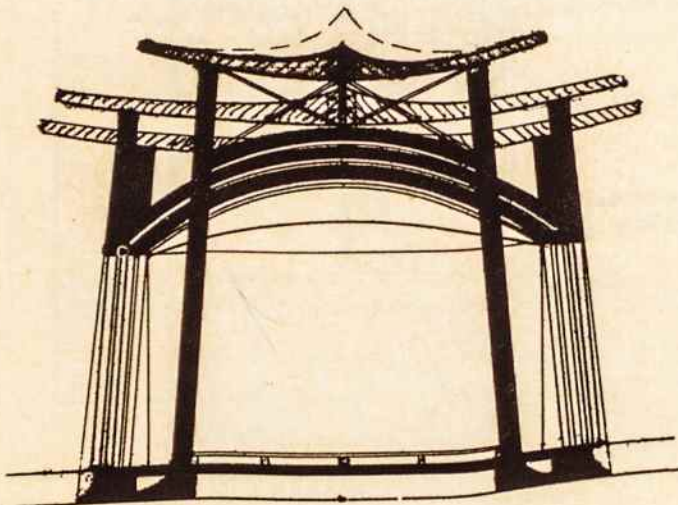
(Mažinta)

MOTTO —

“KUR BĖGA ŠEŠUPĖ”

SKERSINIS PIŪVIS M 1:100

Natūralus brėzinio dydis.

SYDNEY - AUSTRALIA. 1959-9-27.

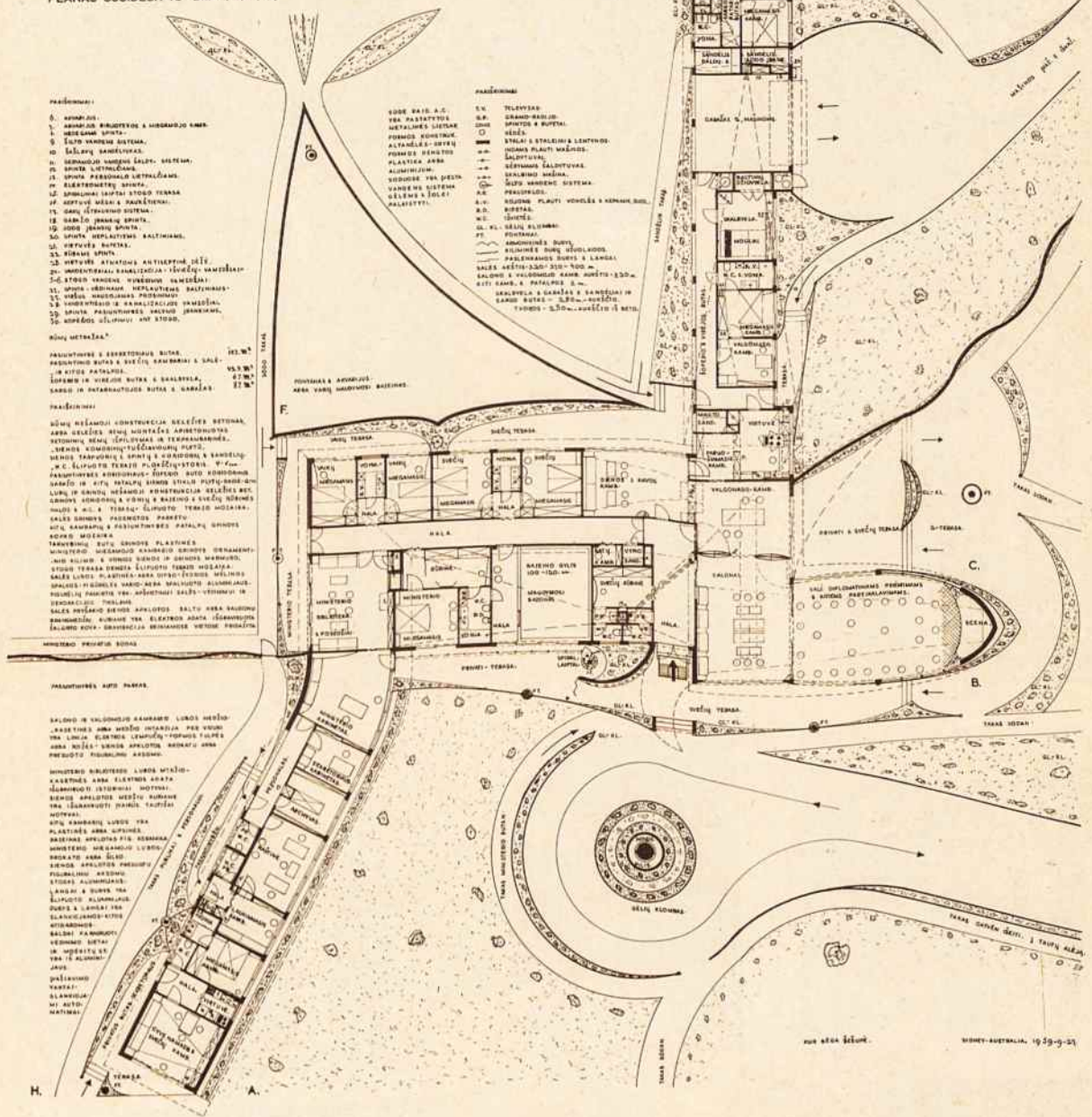
“Technikos žodis”

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS BRAZILIJOJE.

RŪMŲ PROJEKTO KONKURSA S.

PLANAS SUSIDEDA IŠ BR. A, B, C, D.

M. 1:100.

PAŲŽIŲIMAI:

1. VANDENIO TIEKIMAS
2. VANDENIO TIEKIMAS
3. VANDENIO TIEKIMAS
4. VANDENIO TIEKIMAS
5. VANDENIO TIEKIMAS
6. VANDENIO TIEKIMAS
7. VANDENIO TIEKIMAS
8. VANDENIO TIEKIMAS
9. VANDENIO TIEKIMAS
10. VANDENIO TIEKIMAS
11. VANDENIO TIEKIMAS
12. VANDENIO TIEKIMAS
13. VANDENIO TIEKIMAS
14. VANDENIO TIEKIMAS
15. VANDENIO TIEKIMAS
16. VANDENIO TIEKIMAS
17. VANDENIO TIEKIMAS
18. VANDENIO TIEKIMAS
19. VANDENIO TIEKIMAS
20. VANDENIO TIEKIMAS
21. VANDENIO TIEKIMAS
22. VANDENIO TIEKIMAS
23. VANDENIO TIEKIMAS
24. VANDENIO TIEKIMAS
25. VANDENIO TIEKIMAS
26. VANDENIO TIEKIMAS
27. VANDENIO TIEKIMAS
28. VANDENIO TIEKIMAS
29. VANDENIO TIEKIMAS
30. VANDENIO TIEKIMAS
31. VANDENIO TIEKIMAS
32. VANDENIO TIEKIMAS
33. VANDENIO TIEKIMAS
34. VANDENIO TIEKIMAS
35. VANDENIO TIEKIMAS
36. VANDENIO TIEKIMAS
37. VANDENIO TIEKIMAS
38. VANDENIO TIEKIMAS
39. VANDENIO TIEKIMAS
40. VANDENIO TIEKIMAS
41. VANDENIO TIEKIMAS
42. VANDENIO TIEKIMAS
43. VANDENIO TIEKIMAS
44. VANDENIO TIEKIMAS
45. VANDENIO TIEKIMAS
46. VANDENIO TIEKIMAS
47. VANDENIO TIEKIMAS
48. VANDENIO TIEKIMAS
49. VANDENIO TIEKIMAS
50. VANDENIO TIEKIMAS

PAŲŽIŲIMAI:

1. VANDENIO TIEKIMAS

2. VANDENIO TIEKIMAS

3. VANDENIO TIEKIMAS

4. VANDENIO TIEKIMAS

5. VANDENIO TIEKIMAS

6. VANDENIO TIEKIMAS

7. VANDENIO TIEKIMAS

8. VANDENIO TIEKIMAS

9. VANDENIO TIEKIMAS

10. VANDENIO TIEKIMAS

11. VANDENIO TIEKIMAS

12. VANDENIO TIEKIMAS

13. VANDENIO TIEKIMAS

14. VANDENIO TIEKIMAS

15. VANDENIO TIEKIMAS

16. VANDENIO TIEKIMAS

17. VANDENIO TIEKIMAS

18. VANDENIO TIEKIMAS

19. VANDENIO TIEKIMAS

20. VANDENIO TIEKIMAS

21. VANDENIO TIEKIMAS

22. VANDENIO TIEKIMAS

23. VANDENIO TIEKIMAS

24. VANDENIO TIEKIMAS

25. VANDENIO TIEKIMAS

26. VANDENIO TIEKIMAS

27. VANDENIO TIEKIMAS

28. VANDENIO TIEKIMAS

29. VANDENIO TIEKIMAS

30. VANDENIO TIEKIMAS

31. VANDENIO TIEKIMAS

32. VANDENIO TIEKIMAS

33. VANDENIO TIEKIMAS

34. VANDENIO TIEKIMAS

35. VANDENIO TIEKIMAS

36. VANDENIO TIEKIMAS

37. VANDENIO TIEKIMAS

38. VANDENIO TIEKIMAS

39. VANDENIO TIEKIMAS

40. VANDENIO TIEKIMAS

41. VANDENIO TIEKIMAS

42. VANDENIO TIEKIMAS

43. VANDENIO TIEKIMAS

44. VANDENIO TIEKIMAS

45. VANDENIO TIEKIMAS

46. VANDENIO TIEKIMAS

47. VANDENIO TIEKIMAS

48. VANDENIO TIEKIMAS

49. VANDENIO TIEKIMAS

50. VANDENIO TIEKIMAS

PAŲŽIŲIMAI:

1. VANDENIO TIEKIMAS

2. VANDENIO TIEKIMAS

3. VANDENIO TIEKIMAS

4. VANDENIO TIEKIMAS

5. VANDENIO TIEKIMAS

6. VANDENIO TIEKIMAS

7. VANDENIO TIEKIMAS

8. VANDENIO TIEKIMAS

9. VANDENIO TIEKIMAS

10. VANDENIO TIEKIMAS

11. VANDENIO TIEKIMAS

12. VANDENIO TIEKIMAS

13. VANDENIO TIEKIMAS

14. VANDENIO TIEKIMAS

15. VANDENIO TIEKIMAS

16. VANDENIO TIEKIMAS

17. VANDENIO TIEKIMAS

18. VANDENIO TIEKIMAS

19. VANDENIO TIEKIMAS

20. VANDENIO TIEKIMAS

21. VANDENIO TIEKIMAS

22. VANDENIO TIEKIMAS

23. VANDENIO TIEKIMAS

24. VANDENIO TIEKIMAS

25. VANDENIO TIEKIMAS

26. VANDENIO TIEKIMAS

27. VANDENIO TIEKIMAS

28. VANDENIO TIEKIMAS

29. VANDENIO TIEKIMAS

30. VANDENIO TIEKIMAS

31. VANDENIO TIEKIMAS

32. VANDENIO TIEKIMAS

33. VANDENIO TIEKIMAS

34. VANDENIO TIEKIMAS

35. VANDENIO TIEKIMAS

36. VANDENIO TIEKIMAS

37. VANDENIO TIEKIMAS

38. VANDENIO TIEKIMAS

39. VANDENIO TIEKIMAS

40. VANDENIO TIEKIMAS

41. VANDENIO TIEKIMAS

42. VANDENIO TIEKIMAS

43. VANDENIO TIEKIMAS

44. VANDENIO TIEKIMAS

45. VANDENIO TIEKIMAS

46. VANDENIO TIEKIMAS

47. VANDENIO TIEKIMAS

48. VANDENIO TIEKIMAS

49. VANDENIO TIEKIMAS

50. VANDENIO TIEKIMAS

PAŲŽIŲIMAI:

1. VANDENIO TIEKIMAS

2. VANDENIO TIEKIMAS

3. VANDENIO TIEKIMAS

4. VANDENIO TIEKIMAS

5. VANDENIO TIEKIMAS

6. VANDENIO TIEKIMAS

7. VANDENIO TIEKIMAS

8. VANDENIO TIEKIMAS

9. VANDENIO TIEKIMAS

10. VANDENIO TIEKIMAS

11. VANDENIO TIEKIMAS

12. VANDENIO TIEKIMAS

13. VANDENIO TIEKIMAS

14. VANDENIO TIEKIMAS

15. VANDENIO TIEKIMAS

16. VANDENIO TIEKIMAS

17. VANDENIO TIEKIMAS

18. VANDENIO TIEKIMAS

19. VANDENIO TIEKIMAS

20. VANDENIO TIEKIMAS

21. VANDENIO TIEKIMAS

22. VANDENIO TIEKIMAS

23. VANDENIO TIEKIMAS

24. VANDENIO TIEKIMAS

25. VANDENIO TIEKIMAS

26. VANDENIO TIEKIMAS

27. VANDENIO TIEKIMAS

28. VANDENIO TIEKIMAS

29. VANDENIO TIEKIMAS

30. VANDENIO TIEKIMAS

31. VANDENIO TIEKIMAS

32. VANDENIO TIEKIMAS

33. VANDENIO TIEKIMAS

34. VANDENIO TIEKIMAS

35. VANDENIO TIEKIMAS

36. VANDENIO TIEKIMAS

37. VANDENIO TIEKIMAS

38. VANDENIO TIEKIMAS

39. VANDENIO TIEKIMAS

40. VANDENIO TIEKIMAS

41. VANDENIO TIEKIMAS

42. VANDENIO TIEKIMAS

43. VANDENIO TIEKIMAS

44. VANDENIO TIEKIMAS

45. VANDENIO TIEKIMAS

46. VANDENIO TIEKIMAS

47. VANDENIO TIEKIMAS

48. VANDENIO TIEKIMAS

49. VANDENIO TIEKIMAS

50. VANDENIO TIEKIMAS

PAŲŽIŲIMAI:

1. VANDENIO TIEKIMAS

2. VANDENIO TIEKIMAS

3. VANDENIO TIEKIMAS

4. VANDENIO TIEKIMAS

5. VANDENIO TIEKIMAS

6. VANDENIO TIEKIMAS

7. VANDENIO TIEKIMAS

8. VANDENIO TIEKIMAS

9. VANDENIO TIEKIMAS

10. VANDENIO TIEKIMAS

11. VANDENIO TIEKIMAS

12. VANDENIO TIEKIMAS

13. VANDENIO TIEKIMAS

14. VANDENIO TIEKIMAS

15. VANDENIO TIEKIMAS

16. VANDENIO TIEKIMAS

17. VANDENIO TIEKIMAS

18. VANDENIO TIEKIMAS

19. VANDENIO TIEKIMAS

20. VANDENIO TIEKIMAS

21. VANDENIO TIEKIMAS

22. VANDENIO TIEKIMAS

23. VANDENIO TIEKIMAS

24. VANDENIO TIEKIMAS

25. VANDENIO TIEKIMAS

26. VANDENIO TIEKIMAS

27. VANDENIO TIEKIMAS

28. VANDENIO TIEKIMAS

29. VANDENIO TIEKIMAS

30. VANDENIO TIEKIMAS

31. VANDENIO TIEKIMAS

32. VANDENIO TIEKIMAS

33. VANDENIO TIEKIMAS

34. VANDENIO TIEKIMAS

35. VANDENIO TIEKIMAS

36. VANDENIO TIEKIMAS

37. VANDENIO TIEKIMAS

38. VANDENIO TIEKIMAS

39. VANDENIO TIEKIMAS

40. VANDENIO TIEKIMAS

41. VANDENIO TIEKIMAS

42. VANDENIO TIEKIMAS

43. VANDENIO TIEKIMAS

44. VANDENIO TIEKIMAS

45. VANDENIO TIEKIMAS

46. VANDENIO TIEKIMAS

47. VANDENIO TIEKIMAS

48. VANDENIO TIEKIMAS

49. VANDENIO TIEKIMAS

50. VANDENIO TIEKIMAS

M 1:100

(Mažinta)

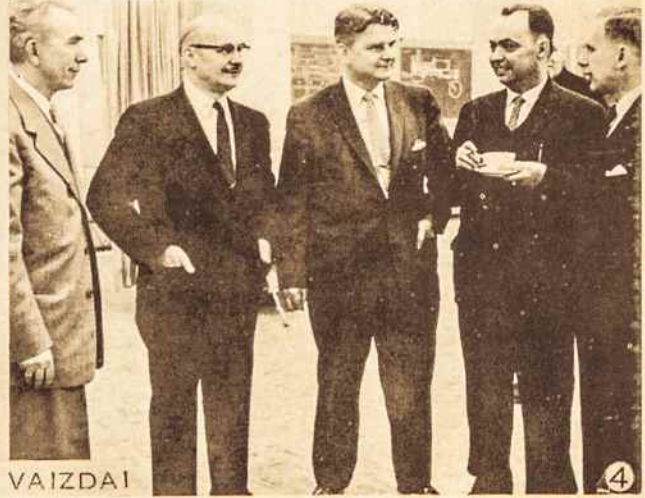
PASTABA: Brėžiniuose naudojama metrinė matų sistema.

RED PASTABA:

Parodai pasibaigus, PLIAS vadovybė leido ilgėnį laiką naudotis eksponatais, kol buvo padaryti specialūs offsetiniai "T. Žodžio" negatyvai.

Šiame nr., pradėdant premijuotaisiais, talpina dar tris kitus projektus (100% teatvaizduota tik I-ji premija). Sekančiame nr. tiltų likę 5 proj. ir konkurso aprašymas bei gautos tuo reikalu skaitytojų nuomonės ar pastabos.

Dedamųjų darbų eilės tvarka ir mastelis parinkta grynai spaudos techniškais sumetimais.

PARODOS VAIZDAI

Prie pirmosios premijos: (iš k. d.) inž. K. Kazarija, p. Z. Juškevičienė ir prof. S. Dirmantas.

1, 2, 3, 4, 9 - V. Noreikos; 5, 6, 7, - inž. Didžiulio.
nuotr.

Prie trečiosios premijos: (iš k. i. d. kun. dr. J. Prunskis, inž. M. Ivanauskas, Brazilijos kons. p. Br. Rumšienė, arch. V. Germanas, arch. K. Jėčius, ir p. Z. Juškevičienė.

1. Parodos atidarymas: (iš d. i. k.) prof. J. Šimoliūnas taria žodį, red. kun. J. Prunskis, arch. K. Jėčius, dalinai užstotai inž. Didžiulio, inž. A. Dubauskas, arch. V. Germanas, inž. E. Bartkus, inž. J. Jurkūnas, dvi lietuvaitės, kons. P. Daužvardis ir Brazilijos konsulas Chicagoje.

2. Parodoje prie kavos stalo — (iš k. i. d.) sėdi p. Biežienė, Lietuvos ir Brazilijos konsulų žmonos. Stovi: antroji iš kairės N. Semėnaitė, prof. J. Šimoliūnas, kons. P. Daužvardis, prof. S. Kolupaila, M. Ivanauskas, Brazilijos konsulas, kons. F. Stungevičius, inž. J. Jurkūnas ir Chicagės m. gydytojas dr. S. Biežis.

3. Pirmąją premiją apžūri (iš k. i. d.) inž. M. Ivanauskas, kons. P. Daužvardis ir Urugvajaus kons. F. Stungevičius.

4. Inž. M. Ivanauskas, kons. P. Daužvardis, inž. E. Bartkus, arch. dr. Fernand Est. Garcia ir kons. F. Stungevičius.

5. Prie kavos stalo: ponios V. Jasiukaitienė ir D. Burbienė.

6. Prof. S. Kolupaila ir Brazilijos konsulas.

7. Dr. kun. J. Prunskis ir prof. J. Šimoliūnas

8. Brazilijos konsulas pasirašo svečių knygon, greta inž. M. Ivanauskas

9. Parodoje (iš k. i. d.) prof. S. Kolupaila, J. Daužvardienė, Brazilijos konsulas su žmona, kons. P. Daužvardis, prof. J. Šimoliūnas (tarp lietuvačių), inž. A. Didžiulis inž. M. Ivanauskas

ESTETINIS PAPRASTUMAS

A. I. A. Arch. Edm. Arbas - Arbačiauskas

Architektūrinį, meno ar net ir kalbos ar aprangos paprastumą visuomenė kartais riša su nesubrendimu ar nesugebėjimu. Gi estetiškas paprastumas reikalingas didelio kultūrinio, dvasinio sugebėjimo. Pavyzdį galime paimti iš meno ar literatūros.

Pradedančiųjų literatūriniai bandymai būna apkrauti bereikalingais sentimentais ir kompli-

kuotais žodžiais. Charakterio apibūdinimas užima išstisus puslapius. Literatūriniam subrendimui augant mažėja žodžių skaičius, o patyrusiam pakanka poros sakinių vienam ar kitam dalykui charakterizuoti. Tas pats tapyboje. Keliais patyrušiais teptuko brūkšniais išgaunamas reikalingas charakteris ar vaizdas. Pavcisklas gaunamas nesuvalgintas bereikalingomis spalvomis ar šalutinio reikšmingumo vaizdais.

Skrupulatinis detalių išreiškimas sunaikina pačią pagrindinę idėją. Tokiame vaizde pasimeta. Žiūrovas negali surasti tikros idėjos, ir jo pašmonėje niekas neįstringa, prašliaužia, lyg nieko nebūtų buvę.

Tas pats galioja ir architektūroje. Ne šalutiniai elementai turėtų dominuoti pastatą, o pagrindinis pastato stilius turi kalbėti už save. Šalutiniai elementai harmoningai sujungiami su pastatu, nepažeidžiant jo stiliaus. Komplexas skulptūrų, freskų ar kitų meninių elementų turi sudaryti pagrindinio stiliaus vientisumą.

Paprastumo principas galioja ne vien mene. Ir mašina juo mažiau turi komplikotų dalių ir dalelių, juo jos amžius ilgesnis, ji yra patvaresnė ir pigesnė, ir jos priežiūra paprastesnė. Mes dažnai ekonomines sąlygas pastatuose rišame su paprastumu. Sakome, nepakako pinigų, tai pastatė paprastą namą, mokyklą ar tiltą. Šiuo pasakymu mes visiškai negalvojame apie estetiką. Kad atsiekti estetinio paprastumo reikalinga

daug laiko, pinigų ir patyrimo.

Kartais turtingumu laikome tai, kad pastate matome daug brangaus marmoro, bronzos, mozaikos ir daugelį kitų brangių medžiagų, taip pat stogų sulaužymą į daugelį stogelių, bokštelių ar papuošimą įvairiais dzinguliukais. Taip, kaip ekstravagantiškoj aprangoj: apsikabinėjimas kailiais, reteželiais, apsikamšymas plunksnomis. Tokia yra bendra, nusistovėjusi pažiūra turtingumą. Tuo tarpu minėtas blizgučių turtingumas atstovauja tik estetiniam vulgarumui.

Paprastumas mene teigiamai veikia žmogų. Atpalaiduoja nuo įtampos, nuteikia raminančiai, leidžia susimąstyti.

Žymus Amerikos architektas, kilimo danas, konstruktyvinės architektūros tėvas, Mies van der Rohe yra vienas ryškiausių formos paprastumo atstovų. Jis laikosi šūkio: "Mažiau yra daugiau. Estetinis paprastumas tai nėra blogybė ar nesubrendimas; priešingai, parodo didelį kultūrinį subrendimą ir patyrimą."

V. ŠVIPAS

ARCHITEKTŪROS STILIŲ EVOLIUCIJA

(2-ras tęsinys)

K l a s i k o s a t s i e k i m a i

Egipto civilizacijai blėstant, ėmė kilti graikų civilizacija, sukursi architektūrą, kurios Vakarų Pasaulis negali užmiršti. Graikų architektūros forma, lygiai kaip jų meno forma bendrai panašiai kaip egiptiečių, iš karto įgavo savitą charakterį, kas rodo jų kūrybos potencialumą.

Graikų religinė filosofija buvo antropomorfinė. Jų dievai buvo tokie pat kaip žmonės, su dorybėmis ir ydomis. Jų mentalitetas buvo naujas ir pastatė žmogų pasaulio centru. Priešingai amžinybėn žiūrėjusiam egiptiečiui, graikas buvo momento vaikas ir gyveno savo laikiną gyvenimą, siekdamas grožio. Graikai numanė, kad jie negali panaudoti egiptiečių formos, nes jie suprato, kad ji buvo egiptiečių gyvenimo dalimi, lygiai kaip jų kalba, papročiai, namų apyvoka, nešysena, papročiai ir t. t.

Kadangi dvasinis pradas įgavo kūnišką, plastišką pavidalą, erdvė jiems nevaicino jokios rolės. Tai buvo nereali, amorfinė beribė. Todėl jų sakralinės architektūros tema buvo plastiškai suformuotas žinyčios kūnas, o ne jos įpavidalinta erdvė. Pati šventovė (cella) turėjo tik mažą reikšmę. 4)

Toji žinyčia ir buvo svarbiausias jų monumentalios architektūros pastatas, kurios ly-

tims ir visam jos pavidalui išrutulioti nuo pirmąsios stadijos iki aukščiausio lygmens Partenone, jie pašventė keletą šimtmečių. Ji buvo visai paprasto plano, kuris su mažais pakeitimais išsilaikė per visą stiliaus gyvavimo laiką. Pastatas buvo vidutinio dydžio, bet turėjo monumentalumo privalumų, kurie buvo atsiekti sumaniomis, iki tol niekur nenaudotomis, architektūrinėmis priemonėmis.

Neturėdami jokių kitokių idėjų, bet siekdami vien grožio, formos tobulumo, su savo žinyčia jie tol eksperimentavo ir ieškojo matematinių dėsnių proporcijos, ritmo, simetrijos bei eiritmijos panaudojimui⁵⁾, kol buvo pasiektas toks tobulas stilius, kuriam nieko netruko ir nieko nereikėjo pridėti. Šis laipsnis buvo garbinga formos ieškojimo pabaiga. Formos charakterio pažymiais buvo jos aiškumas, grynumas, plastiškumas, detalių išbaigtinumas, prie ko graikus skatino jų klimato sąlygos, duodą giedrą orą su stipria šviesa, kuri savo metamais šešėliais modeliuo ploniausius formos niuansus.

4) Hans Weigert. Europos meno istorija.

5) K. F. Wieninger. Architektūros teorijos pa-

Graikijos gamta teikė visas statybai reikalingas medžiagas. Jos klimatas vertė naudoti dvišlaitį stogą, kurio galų trikampiai (pedimentai) kartais budavo užpildomi skulptūrinėmis grūpėmis. Yra nuomonių, kad dorėnai pirma galbūt naudojo medį savo pastatams, o kas liečia jonėnus, tai laikoma įrodyta. Tik vėliau jų pereita prie akmens statybos. Pastatų dalių storis ir ilgis bei plotis parėjo nuo naudoto akmens savybių, (panašiai, kaip Egipte ir kitur), kas turėjo lemiamos reikšmės proporcijoms.

Egiptiečių žinyčios gražioji pusė buvo jos vidus. Graikų žinyčios visas puošnumas buvo jos išorėje. Graikai sunaudavo daug lyčių, išrutuliotų Mycenae periode, pav., propilėjas, megaroną, dorėnų kapitėlį, antae ir kit. Daugelis meno istorikų yra tos nuomonės, kad graikai sijos ir atramos architektūrinį atitikmenį perėmė iš egiptiečių. Yra, beje, nuomonių, kad šią paprastą sistemą jie galėjo ir patys, lygiai kaip egiptiečiai, paveldėti iš neolito amžiaus ir iš jos išrutulioti koloną ir entablaturą. Nors, esą, egiptiečiai ir turėjo 16-kos briaunų kolonos stiebą (graikai dorėnų kolonose naudojo 20, o jonėnų — net 24 briaunas), bet jų entablatura buvo žymiai žemesnė ir skirtingo pavidalo. Graikai sukūrė dorėnų, jonėnų ir korintėnų orderius, kuriuose pasireiškė 3-jų dalių pasikartojimas. Evoliucijos eigoje daugiausia kitėjo jų entablatura. Pradžioje ji buvo pusės kolonos stiebo aukščio, vėliau — tik trečdalis. Pradžioje stiebas buvo 4 kartus aukštesnis už apačios diametrą, vėliau — penkis su puse. Žodžiu, formos evoliucija vyko nuo kompaktiškos ir masyvios į lieknesnę ir lengvesnę.

Graikai mokėjo saikingai naudoti dekoratyvines priemones, kurios būdavo koncentruojamos viršutinėse žinyčios dalyse. Jų naudoti profiliai su išlenktomis, įlenktomis bei grįžtančiomis kreivėmis buvo sumaniai vartojami lytims jungti. Jų ornamentika siekė akcentuoti, bet ne pridengti.

Palankus klimatas leido žmonėms burtis atvirame ore, todėl nebuvo reikalo išrutulioti pastatų tipų, kurie tikėtų didelėms minioms sutalpinti.

Tarp graikų ir romėnų architektūros nebuvo tokio skirtumo, kaip tarp priešklasikinių stilių. Nuo pat graikų civilizacijos pradžios, Italija pateko jos įtakon, kuri buvo tokia stipri, kad neleido pasireikšti reikšmingesnei savo iniciatyvai.

Romėnai neturėjo palinkimo prie meno kūrybos. Jų gabumai pasireiškė kitur, pav., organizavime, planavime, inžinerinėje statyboje ir t. t. Kaip savo laiko pasaulio užkariautojai, sukūrė didžiulę imperiją, jie sukrovė turtus ir pamėgo prabangą bei didelį mastą.

Be savo materialinio gyvenimo organizacijos, jie sukūrė kultūrą, sunaudodami graikų ir Rytų palikimą. Architektūrai teko rolė išrutulioti tokį stilių, kuris sudarytų atitinkamą jų gyvenimo išraišką. Pažinę aukšto lygio graikų architektūrą, jie siekė pritaikyti ją savo reikalams. Šiame pritaikymo procese pirmą kartą, konstrukcija paremta, formos reikšmė dingo, kaip tai buvo graikų civilizacijai blėstant. Koloną ir entablaturą imta naudoti kaip dekoratyvinius priedus prie sienos ar arkos, kur jos neturėjo jokios konstruktyvinės funkcijos, bet tarnavo vien paviršiaus skaidymui. Perėmę kolonų orderius, kuriuos jie rado vėlyboje graikų architektūroje, romėnai juos turtino ornamentika ir didino jų skalę. Arkinės lytis įgavo profiliavimą, su tikslu atsiekti harmoniją tarp jų ir kitių sistemos dalių.

Kadangi religija vaidino svarbų vaidmenį jų gyvenime, žinyčia užėmė garbingą vietą kitų pastatų tarpe. Aktyvus politinis bei prekybinis gyvenimas išskėlė naujus reikalavimus, kuriems tinkami architektūriniai sprendimai buvo surasti forume ir bazilikoje. Siekdami priduoti didingą pavidalą prabangos gyvenimui, iš gyvenamojo namo lyties su kiemais vidury, kuri buvo atkeliavusi iš Rytų, jie išrutuliojo vilas turtuoliams ir rūmus valdovams. Užaugus didmiesčiams, atsirado net keturių aukštų nuomojamų butų namai, uždaros statybos eilėje. Masėms naudotis buvo statomos prabanginės pirtys, kuriose tūkstančiai rado įrengimus sveikatai palaikyti, pramogai ir pasimatymui su kitais žmonėmis. Milžiniški cirkai bei amfiteatrai talpino šimtus tūkstančių žmonių.

Būtų klaidinga romėnų architektūrą laikyti vien degeneruota graikų architektūra. Romėnai nors ir sekė graikais, bet įnešė daug pakeitimų ir išrutuliojo daug naujų lyčių, ypačiai arkos, skliauto bei kupolo panaudojimui. Iš trijų graikų orderių, jie išrutuliojo penkis savo: tuskaninį, dorinį, joninį, korintinį ir sudėtinį. Pirmojo orderio kolonos stiebo aukštis prilygo aštuoniems jo apačios diametrams. Joninio — devyniems, o sudėtinio — net dešimčiai. Tuo būdu, lygindami su graikų orderiais, matome, kad romėnai siekė lieknumo ir lengvumo. Entablatura taip pat suplonėjo ir palengvėjo. Dėl savo puošnumo, korintinis orderis pasidarė pats populiariausias.

Efektyvus arkinų konstrukcijų taikymas inžinerinėje statyboje privedė prie romėniškos arkados išrutuliojimo. Šioji lytis buvo naudota net kelių aukštų pastatuose. Vėliau susiformavo arkinė lytis, kur vietoje pilorių arkai atremti imta naudoti koloną.

Abi minėtosios lytys plačiai paplito ir virto romėniškos architektūros pažymiais. Romėnai išrutuliojo skliauto ir kupolo konstrukciją ir formą. Tai buvo didelis atsiektas tiek statybiniu, tiek architektūriniu požiūriu. Skliautas ir kupolas įgavo didžiulį mastą ir monumentalų efektą, ko iki tol niekur nebuvo atsiekta. Šia prasme pasižymėjo Panteonas, Trajano, Karakalos ir Diokletiano termos. Jose didelėje skalėje pasireiškė lokiško planavimo triumfai. Panteone, kurio kupolo skersmuo siekė 140 pėdų, buvo atsiektas pirmas tokio masto erdvės įpavidalinimas; jo bendrosios formos abstraktus vienytiškumas neturėjo sau lygaus. Didelio masto

planavimo pavyzdžiais, kuriuose buvo išrutuliotos erdvės organizavimo sistemos su daugeliu tarpusavy koordinuotų ašių, laikytini fora ir ciosorių rūmai.

Didelis romėnų architektūros paplitimas ir jos lankstumas naujų problemų sprendime padėjo įsigalėti jos įtakai imperijos kolonijose ir, daug šimtmečių, vėliau, tose vietose, kur buvo siekiama atgaivinti romėnų kultūrą. Bizantijoje buvo tęsiamos romėnų tradicijos, kurios, betgi, ten greit sumišo su vietinėmis.

(3-čiame tęsinyje: Pirmykštis krikščionybės laikotarpis ir Bizantijos stilius).

SPAUDOS APŽVALGA

A. BALSYS

MOKSLAS IR TECHNIKA Nr. 1 (1959, liepa).

(Tęsinys)

M. MARTYNAITIS. Nauja inžinierių ruošimo tvarka. Jau nuo seniau Kauno Politechnikos studentai vasaros metu privalėjo praktikuotis prie artimų būsimai profesijai darbų. Partija nustatė, kad jauni inžinieriai nespėja įgyti reikiamų darbo ir vadovavimo įgūdžių. Dabar bus reikalaujamas 2 metų darbo stažas. Studentai išklausę teoretinį kursą bus siunčiami 10 mėnesių priešdiplominei praktikai. Prieš vykdami jau bus gavę diplominius darbus, kuriuos turės baigti grįžę iš praktikos per 16 - 20 savaičių.

Šiais metais pirmamečiai studentai dar bus įdarbinti ir vakarais galės studijuoti. Per 2 metus jie išeis tą pačią teoretinę programą, kurią su darbo stažu studentai išeis per 1 metus. Džiaugiamasi nors tuo, kad beveik visus studentus galės įdarbinti Kaune. Net statybos ir hidrotechnikos studentai dirbs Kauno miesto statybos tresto įmonėse ir statybos valdybose. Norima studentams sumažinti darbo laiką iki 6 val.

Reikia pripažinti, geroje įmonėse studentas gali daug ko išmokyti, kitose bus tik formalumo atlikimas. Jei Institutas galės stipriai globoti esamus ar būsimus studentus, tai šis aukštojo mokslo apsunkinimas gal per daug nepakenks. Viena aišku, kad diplomuotų inžinierių ateityje bus žymiai mažiau. Jei anksčiau didelė dalis studentų nubyrodavo, tai tuo labiau dabar, kai, gyvendami pusiau savarankiškai, daugelis studentų sukurs šeimas. Prisimenant, kad kiekvienas inžinierius tobulingasi per visą savo amžių, noras jauną diplomantą paversti pirmos klasės specialistu mažai pagrįstas. Iš kitos pusės, svarstant pagal dabar baigiančiųjų skaičius, kur dėti tuos kasmet šimtus baigiančiųjų? Greitai būtų prigaminta po kelis inžinierius iš visų šakų kiekvienam klchozui. Jei nėra kur jų eksportuoti, tai kur juos dėti?

K. BARŠAUSKAS. Inžinierių ir mokslinių darbų ruošimas JAV. Autorius pasidžiaugia, kad Ta-

rybų Sąjunga kasmet paruošia 3 kart daugiau inžinierių, negu JAV. Jei ten ruošiama 200 specialybių, tai JAV "tik 9 specialybių platesnio profilio inžinieriai". Autorius atrodo patenkintas tuo, kad JAV studentams dažniausiai tenka užsidirbti duoną ir daugelyje vietų pačios studijos surištos su darbu, atsieit, tas pats, kas planuojama sovietijai.

Žurnale parodomas naujas Lietuvos gaminy, vadinamoji magnetola "Neringa", kuria galima užrašyti į juostelę kalbas, pokalbius, muziką. Kaune numatoma gaminti metaliniai autobusai (autobusų statyba jau buvo pradėta nepriklausomybės laikais dr. inž. M. Baubliui vadovaujant).

Skelbiama, kad Kauno Politechnikos Institutą 1959 metais baigė 752 specialistai. "Pirmą kartą Lietuvos istorijoje išleista 30 siuvimo technologijos, 18 elektros mašinų ir prietaisų gamybos, 10 žuvies produktų technologijos inžinierių. 32 inžinieriai gavo diplomus dirbdami ir kartu studijuodami vakariniame skyriuje."

Lietuvos Žemės Ūkio akademija išleido 248 inžinierius: 107 mechanikus, 52 miškininkus, 46 žemėtvarkius ir 43 hidromelioratorius. Liaudies ūkio taryba paruošė 1136 technikus. Normaliose sąlygose toks inžinierių kadras galėtų atlikti didelius darbus. Šias viltis į juos deda tie Lietuvos patriotai, kurie tuos inžinierius ruošė. Klausimas tikrai, koks skaičius iš jų turės galimybę dirbti Lietuvoje.

IŠ MŪSŲ VEIKLOS

P A D Ė K A

Lietuvių Profesorijų Draugijos Amerikoje valdybos pavestas, reiškiau jos vardu gilią padėką dipl. inžinieriui J o n u i M i k a l a u s k u i paaukojusiam LPDA Šalpos Fondui per Bostono ALIAS skyriaus išdininką septyniasdešimt penkis dolerius. Nuo savęs ir pridėdu širdingą AČIŪ ir kolegiską linkėjimą visai sustiprėti.

Prof. St. Dirmantas

LPDA vicepirmininkas ir išdininkas

Naujoji PLIAS C. Valdyba: (iš k. į d.) inž. A. Nasvytis, prof. S. Kolupaila, prof. S. Dirmantas, inž. J. Augustinavičius, trūksta inž. P. J. Žiūrio.

Chicago, Illinois

* Š. m. sausio 17 d. 3:20 val. Jaunimo Centre buvo sušauktas visuotinis ALIAS Chicagos sk. susirinkimas.

Jį atidaręs, sk. pirmininkas A. Ostrauskas pakvietė pirmininkauti K. Burbą ir sekretoriauti D. Šatą.

Kolega A. Ostrauskas trumpame pranešime apžvelgė 1959 m. skyriaus veiklą. Išdininkas Klygis paformavo apie izdo stovį, pajamas ir išlaidas. Revizijos komisijos vardu Kol. A. Pargauskas pranešė, kad izdo pateisinamieji dokumentai ir duomenys rasti tvarkoje.

Toliau sekė PLIAS C. V-bos pirmininko prof. J. Šimoliūno pranešimas supažindinęs dalyvius su finansine padėtimi fondo, skirta apmokėti Lietuvos Pasiuntinybės Brazilijoje rūmų projektų konkurso premijas. Trukstama apie \$800 — \$900. — Po ilgesnių diskusijų nutarta sudaryti pagalbinę komisiją įpareigojant ją rinkti aukas iš vietoje gyvenančių narių.

Šion komisijon išrinkti kolegos J. Jokubauskas, Br. Lukštaitė, A. Vengrys ir V. Vintartas.

Apie spaudos sekcijos veiklą pranešė jos vadovas J. G. Lazauskas ir kvietė narius dalyvauti jos sekančiame metiniame susirinkime (I-31).

Mechanikų sekcijos reikalus paaiškino kol. A. Didžiulis. 1959 m. naujų mechaninės braižybos kursų neruošta. Ateities veikimas šioje srityje, priklausys nuo pareikalavimo.

Darbotvarkėje pažymėtuose klausimuose ir sumanymuose prof. S. Dirmantas pranešė apie Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų projektų parodą ir premijų įteikimą inž. baliuje.

Naujos valdybos rinkimai.

Iš pasiūlytų 8 kandidatų, slaptu balsavimu išrinkti: A. Lapatinskas — 34 balsais, A. Tornau — 29, M. Ivanauskas — 27, J. Juzėnas — 27, ir Br. Lukštaitė — 26. Revizijos kom., išrinkti:

J. Jokubauskas, A. Rulys ir St. Traškienė.

Pasitarimas po kavos: iš k. į d. V. Lapatinskas, Br. Lukštaitė, A. Ostrauskas ir M. Klygis.

Ir šį kartą, uždarius susimą, inž. žmonių klubo narės kitoje patalpoje turėjo paruošę užkandžius ir kavą. Čia besistiprinant, rasta gera proga "išprovokuoti" inž. Iz. Bartkų, kuris turėjo pasakoti apie savo pernykščią kelionę į Pietų Ameriką. Pakeliui visur stengėsi rasti lietuvių; jų tarpe sutiko nemaža inžinierių. Buvo įdomu palyginti profesionalų gyvenimo sąlygas J. A. V. ir P. Amerikoje ir čia įsileista į gyvas diskusijas, pradedant kultūra, baigiant tarnaitėmis...

* Nauja valdyba ir revizijos komisija 1960 metams parei gomis pasiskirstė sekančiai:

I. Valdyba — Vytautas Lapatinskas, pirmininkas, Aleksandras Tornau, vicepirmininkas, Ignas Juzėnas, sekretorius, Bronė Lukštaitė, išdininkė, Mykolas Ivanauskas, narys kultūros reikalams. Kandidatas — Algimantas Urbutis.

II. Revizijos Komisija — Stasys Jokubauskas, Petras Rulys, Stefanija Traškienė. Kandidatas — Vandelinas Domanskis.

* ALIAS Chicagos sk. SPAUDOS SEKCIJOS visuotinis susirinkimas įvyko 1960 m. Sausio 31 d. Jaunimo Namuose. Susirinkimui pirmininkavo G. J. Lazauskas, sekretoriavo J. Sakalas.

Spaudos sekcijos vadovybėn išrinkta:

K. Kaunas, G. J. Lazauskas, K. Paukštys, V. Pavilčius ir J. Slabokas. Pirmas kandidatas — prof. S. Dirmantas, antras kandidatas — Vyt. Lapatinskas.

Be kita ko, nutarta "TECHNIKOS ŽODŽIO" dešimtmečių paminėti suruošti SPAUDOS BALIŲ, kurio pelną skirti technicinei spaudai paremti. Baliaus ruošimo reikalais rūpintis susirinkimas pakvietė J. Sakalą.

* Inžinierių Žmonių Klubas Chicagoje sėkmingai talkininkauja vyrams skyriaus veikloje. Lietuvos Pasiuntinybės Brazilijoje rūmų konkursinių projektų parodos atidaryme klubo narės, p. p. V. Jasiukaitienė, D. Burbiėnė, ir D. Dirvonienė, pavaišino svečius tor-

tais, pyragaičiais ir skania braziliška kava. Pirm. A. Vintartienė ir narės A. Semėnienės dukra, studentė Nijolė, pasipuošusios tautiniais rūbais, įteikė gėlių puokštę Brazilijos konsulo Chicago'je žmonai. N. Semėnaitė prabilo į brazilietę portugališkai, tuo maloniai nustebindama ją ir patį konsulą.

Tos pačios dienos vakare įvykusiame tradiciniame Inžinierių Baliuje klubo narės, p. p. D. Ječienė, A. Klygienė, A. Martinkienė, N. Maskaliūnienė, J. Mačiulienė, S. Šatienė, N. Vengrienė ir H. Žitkienė, surinko už gėles rožių valsui \$224., — kurie skirti Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje paremti. V.

Baliaus vaizdai: Prof. J. Šimoliūnas prie mikrofono.

Baliaus vakarienė, prie 25-to stalo inž. L. Stašaitis

ALIAS BALIUS CHICAGOJE

Metinis ALIAS Chicagos sk. balius įvyko vasario 6 d., Sheraton Towers viešbučio didžiojoje balių salėje.

Keturiems šimtams svečių susėdus prie staliukų, orkestrui griežiant pritaikytą muziką, balius buvo pradėtas vakariene.

Vakarienei baigiantis, ligšiolinis sk. pirmininkas inž. Algirdas Ostrauskas pasveikino visus susirinkusius ir svečius supažindino su PLIAS pirmininku ir ALIAS Chicagos sk. Garbės Nariu prof. J. Šimoliūnu, iš Clevelando atvykusių, dabartiniu PLIAS sekretoriumi inž. A. Nasvyčiu ir Chicagos ALIAS narių žmonių klubo pirmininke p. Vintartiene.

Padėkojęs visiems prisidėjusiems prie skyriaus veiklos praėjusiais metais, col. Ostrauskas perskaitė ALIAS Centro Valdybos pirmininko inž. A. Novickio baliaus proga skyriui atsiųstą sveikinimą ir pristatė naują skyriaus valdybą.

Po to žodį tarė prof. J. Šimoliūnas ir kartu su kitais PLIAS C. V-bos atstovais — A. Nasvyčiu, Jurkūnu ir A. Didžiuliu įteikė premijas čia buvusiems "Lietuvos pasiuntinybės Brazilijoje rūmų projekto konkurso" laimėtojams.

Orkestrui padidėjus iki 15 asmenų sąstato, 9.30 val. buvo pradėti šokiai, beveik be pertraukos, nusišę iki 3 val. ryto.

Buvo pravestas tradicinis rožių valsas.

Balius praėjo labai pakilia nuotaika, svečiai neroriai skirstėsi namo. Nors baras buvo viešbučio žinioje, balius davė virš \$1000.— pelno. Tačiau svarbiau negu pelnas buvo tai, kad atsilankiusieji buvo baliumi patenkinti ir kad ALIAS Chicagos sk. be kitų nuopelnų sugeba Chicagos lietuviškai visuomenei duoti geriausios progos kultūringam pasilinksminiui.

Buvęs

Svečių grupė po vakarienės

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ, ARCHITEKTŲ IR TECHNIKŲ
METRAŠČIO

BIULETENIS

Nr. 1(2)

1960 Sausis - Vasaris

NEW YORK

INFORMACIJA APIE PIRMOJO
TOMO TURINĮ

Šio tomo pirmoje apžvalgoje pagal istorines datas, duodant kiekvieno laikotarpio galimai trumpiausią apibūdinimą, išvardinami lietuviai inžinieriai, architektai ir technikinių specialybių technikai bei studentai tai nuo 1792 m. dalyvavusieji Lietuvos laisvės kovose ir sukilimuose; darbeveši ir nukentėję, dėl lietuvių kalbos, spaudos, kultūros ir organizacijų laisvės; žuvusieji, ištremtieji ir nukentėjusieji bolševikų ir nacių okupacijos metais; dirbusieji arba iki šios dienos dirbantieji Lietuvos išlaisvinimo veiksmuose; kovojusieji už kitų Tautų ir Valstybių laisvę I-jame, II-jame pasauliniuose ir Korėjos karuose.

Apžvalgoje minimi tie asmenys ir jų aukščiau minėtoji veikla ar nuoskaudos, apie kurias žinios pavyko surasti įvairiausiose lietuviškuose leidiniuose arba perio-

dinėje spaudoje. Dar kurį laiką yra galimybė šią apžvalgą papildyti. Žinantieji ką nors apie aukščiau išvardintos veiklos dalyvius ir nukentėjusius, prašomi žinias tuojau prisiųsti redakcijai.

Sekančiuose biuleteniuose bus pateiktos šios pirmosios ir kitų apžvalgų pagrindinės ir tas apžvalgas sudarančių skyrių antraštės, kurios dar galės būti keičiamos pagal metraščio prenumeratorių ir bendradarbių nurodymus bei pageidavimus.

Veikalui ilšeisti papildomai prisiuntė aukų: J. Sabaliauskas \$5.— iš Vokietijos ir J. C. Rugis \$3.— iš Chicagos. Nuoširdus dėkui.

Nuošimčių už 1959 metus banke priaušo \$14.87.

Jau baigiamai redaguoti apžvalgai apie N. Lietuvos pramonę, į užklausimus apie dirbusius pramonėje inžinierius ir technikus prisiuntė Kolegos: dipl. stat. inž.

Remkime

INŽINIERIŲ
IR
ARCHITEKTŲ

METRAŠČIO

Prenumeratas, aukas ir trumpas
biografijas siųsti šiuo adresu:

K. Krulikas, 93 - 11 114 St.
Richmond Hill 18, N. Y., USA

J. Kriaučiūnas (Švedija) — "Maisto" centrinėje įstaigoje ir Kauno įmonėje; dipl. el. inž. V. Pavilėčius — Kauno, Petrašiūnų el. stotyse, Kauno bei Marijampolės elektrinių rajonuose ir Energijos valdyboje; taip pat apie elektros inžinierius — dipl. inž. V. Petraitis; apie kelis inž. chemikus — dipl. chem. inž. J. C. Rugis. Nuoširdus Jiems dėkui.

Labai būtų naudinga gauti dar papildomų žinių ir apie kitus chemijos, elektros, mechanikos, tekstilės ir statybos inžinierius, dirbusius Lietuvos pramonės įmonėse ir pramonės įstaigose arba turėjusius nuosavas pramonės įmones. Žinantieji Kolegos malonėkite kuo skubiau prašomų žinių prisiųsti.

K.K.

NEW YORKAS

* 1959 gruodžio 12 d. įvykusiame ALIAS skyriaus narių visuotiniame susirinkime BS inž. arch. M. MOLIS pateikė įdomų pranešimą: "Išpūdziai iš kelionės V.

Europoje", jį pajavairindamas ištisa serija nuotraukų — architektūros ir gamtos derinių iš Anglijos, Vokietijos, Šveicarijos, Italijos ir Ispanijos.

Tame susirinkime buvo išrinkta nauja skyriaus valdyba: pirm. dipl. stat. inž. V. MAČIŪNAS, vice-pirm. MS mech. inž. J. A. BILENAS P: E.; sekr: dipl. el. inž. V. BIOŠEVAS, išd. dipl. stat. inž. V: ANONIS, v-bos narys el. inž. I. GASILIŪNAS.

Sk. sekr. adresass Mr. V. BIOŠEVAS, 170 Tappan St., Kearney, N. J. K.K.I.G.

* 1959 gruodžio 13 d. ALIAS skyriaus rūpesčiu Lietuvių Piliiečių Klūbo salėje Brooklyne buvo surengta Lietuvių Pasiuntinybės rūmų Brazilijoje PLIAS-gos įvykdytam konkursui prisiųstų projektų paroda, kurią aplankė inžinieriai, architektai ir kiti lietuviai.

Tuojau po parodos, dail. P. Lapė "Vienybės" (Nr. 2, 1960. I. 8) savaitraštyje savo rašiniu įsikišo ne į savo "biznį", siūlydamas PLIAS-gai "subręsti ir grynai profesiniuose dalykuose nesigraibyti fariziejiškos

tautos meilės"; gi Baltimorės suvažiavimo rezoliucijos skatinimą; kad lietuvių visuomenės lėšomis statomiems pastatams būtų įvedami lietuviškai architektūriniai elementai — pavadindamas tai "koše, kuri gali pagadinti sviestą". Tame jo rašinyje yra ir daugiau pamokymų bei naujai išgalvoto "nuosmukio" ieškojime. Užtai gal jam ir atleistina, nes pats nežino ką rašo.

Į tuos P. Lapės "autoritetingus" pamokymus pusėtinai tinkamai atsakė žurnalistas V. Meškauskas (žr. Vienybė Nr. 4, 1960. I. 22).

* Dipl. mech. inž. R. GARBUS, buv. ALIAS New Yorko skyriaus narys, nuo 1952 gyvenęs Springfield, Mass. ir dirbęs Worthington kompanijoje — 1957 buvo perkeltas į tos kompanijos skyrių Holyoke, Mass., kur dirbo vyresniuoju inžinieriumi, o nuo 1959 pabaigos paskirtas tos kompanijos skyriaus inžinerijos dalies viršininku.

* 1960 vasario 11 d. ALIAS New Yorko sk. narių susirinkime BS inž. arch. M. MOLIS pateikė kitą vertingą, pailiustruotą paveikslais pranešimą apie Prancūzijos architektūrą.

K. K.

Mr. A. Dundulis
24

TECHNIKOS ŽODIS

The Engineering Word

c/o K. Paukštys
2610 W. 47-th Street
Chicago 32, Ill., U. S. A.

Postmaster:
Form 3547 requested
Return Postage Guaranteed

BULK RATE

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS BRAZILIJOJE RŪMŲ PROJEKTAI

Kaip jau daugelį sykių buvo rašyta spaudoje, Lietuvos Įgalioto Ministerio dr. Friko Meyerio prašymu, PLIAS Valdyba paskelbė konkursą Pasiuntinybės Rūmams Brazilijoje suprojektuoti. PLIAS būdamas vienintelė organizacija, turinti ryšį su viso pasaulio lietuvišiais inžinieriais ir architektais, te galėjo tokį konkursą prarasti. Sąjunga neturėjo užtikrintų mecenatų ar turtingų remėjų, bet pasitikėjo savo narių solidarumu, jų tautiniu susipratimu ir gera ekonomine padėtimi. Tuo labiau, kad atsilikaušus kai kuriuos pavienius narius, buvo gautas entuziastingas pritarimas.

Ir štai, buvo paskelbtas konkursas, suorganizuota Jury Komisija ir, pagaliau, gauti projektai.

Jury Komisiją sudarė patyrę architektai bei statybos žinovai: pirmininkas — dipl. inž. K. Kriščiukaitis, buv. V. D. Universiteto Architektūros katedros docentas, nariai: inž. arch. Bronius Elsbergas, žinomas architektas, dr. inž. Jurgis Gimbutas, žinomas statybininkas, lietuvių liaudies architektūros žinovas, arch. Vladas Švipas, žymus visuomenininkas ir architektas, dipl. inž. Antanas Novickis, buv. Statybos Departamento direktorius ir Vyriausias statybos inspektorius.

(Jury komisijos sprendimą skaityk psl. 2)

Visi projektai padaryti labai gerai (buvo reikalaujama tik eskizinio pobūdžio projektu) su fasadais, orientacija ir smulkmeniškais planais.

Jury komisija buvo gavusi vienuolika projektų, o dvyliktasis atsiustas prof. J. Šimoliūno vardu į Racine, Wisc. Tuo metu Jury komisija New Yorke jau svarstė gautuosius projektus, todėl dvyliktasis buvo gražintas siuntėjui.

Šį 1960 m. T. Ž. numerį bespausdinant jau buvo įvykę projektų parodos New Yorke (Brooklyne) (1959. XII. 13) ir Chicagoje, Jaunimo Centre, Čiurlionio Galerijoje (1960. II. 6—7 d.), kur pati visuomenė turėjo progos su jais susipažinti ir įvertinti šį retą lietuvių kultūrinio gyvenimo įvykį tremtyje.

PLIAS C. V-ba

Konkurso reikalai

Praėjusių metų T. Ž. Nr. 6 buvo paskelbtos pavardės collegų, kurie atliko savo pareigą atsiųdami įnašą PLIAS konkurso Lietuvos pasiuntinybės rūmams Brazilijos sostinėje premijoms padengti.

Čia skelbiame sąrašo tęsinį

- 52. V. Civinskas \$15.—
- 53. Ig. Gasiliūnas \$ 5.—
- 54. E. Bartkus \$10.—
- 55. A. Paškevičius \$10.—
- 56. A. Novickis \$10.50
- 57. S. Dirmantas \$10.—
- 58. V. Mažeika \$10.—
- 59. M. Klygis \$10.—
- 60. V. Lapatinskas \$10.—
- 61. A. Urbutis \$10.—
- 62. M. Krasauskas \$10.—
- 63. A. Ostrauskas \$10.—
- 64. A. Semėnas \$10.—
- 65. Ig. Juzėnas \$10.—
- 66. K. Krulikas \$10.—
- 67. E. Žitkus \$10.—
- 68. M. Meiliūnas \$10.—
- 69. J. Dragašius \$10.—
- 70. B. Kolosovas \$10.—
- 71. Br. Lukštaitė \$10.—
- 72. J. Lazauskas \$10.—
- 73. St. Traškienė \$10.—

- 74. A. Ilekis \$10.—
- 75. K. Pabedinskas \$10.—
- 76. K. Biskis \$10.—
- 77. A. R u d i s \$50.—
- 78. K. Karazija \$10.—
- 79. J. Paulikas \$10.—
- 80. J. Mulokas \$10.—
- 18. Iz. Bartkus \$10.—
- 82. J. Jasiukaitis \$10.—
- 83. V. Variakojis \$10.—
- 84. D. Šatas \$ 5.—
- 85. D. Bielskus \$ 2.—
- 86. K. Katilijus \$10.—
- 87. K. Burba \$10.—
- 88. V. Naudzius \$10.—
- 89. A. Adamonis \$ 3.—
- 90. J. Dačys \$10.—
- 91. K. Germanas \$10.—

— * —

Labai prašomi collegos, kurie dar nėra atsiuntę įnašų, kaip galima greičiau juos atsiųsti, nes PLIAS įsipareigota suma konkursui toli gražu dar nesurinkta. Įnašus prašau siųsti šiuo adresu:

J. Jurkūnas, 3259 W. 66th St., Chicago 29, Ill.

J. Jurkūnas

PLIAS Centro Valdybos Įgaliotas

RED. PRIERAŠAS: Šis sąrašas apima coll. J. Jurkūno iki vasario 29 d. suregistruotas sumas. Tolimesni įmokėjimai bei projektų parodos finansiniai rezultatai bus skelbiami vėliau.

PADEKA

ALIAS Chicagos sk. Garbės Nariui inž. A. RUDŽIUI su Ponia, per col. V. Vintartą, paaukojusiam \$50.— Lietuvos Pasiuntinybės rūmų konkurso premijų fondan reiškia nuoširdžią padėką.

Prof. J. Šimoliūnas

Užsiprenumeruokime
1960 metams
**TECHNIKOS
ŽODI**